

ต้นทุนและอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน

ในบทนี้จะได้กล่าวถึง ต้นทุนการเพาะปลูกพืชไร่ ต้นทุนการเลี้ยงสุกรขุนและสุกรพันธุ์ การศึกษาถึงอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนของโครงการฟาร์มกุ่มแห่งเพชร ตลอดจนศึกษาถึง รายได้ของเกษตรกรอื่น เป็นผลตอบแทนจากการเข้าร่วมโครงการ และค่าใช้จ่ายของเกษตรกร

ต้นทุนการผลิตของโครงการ

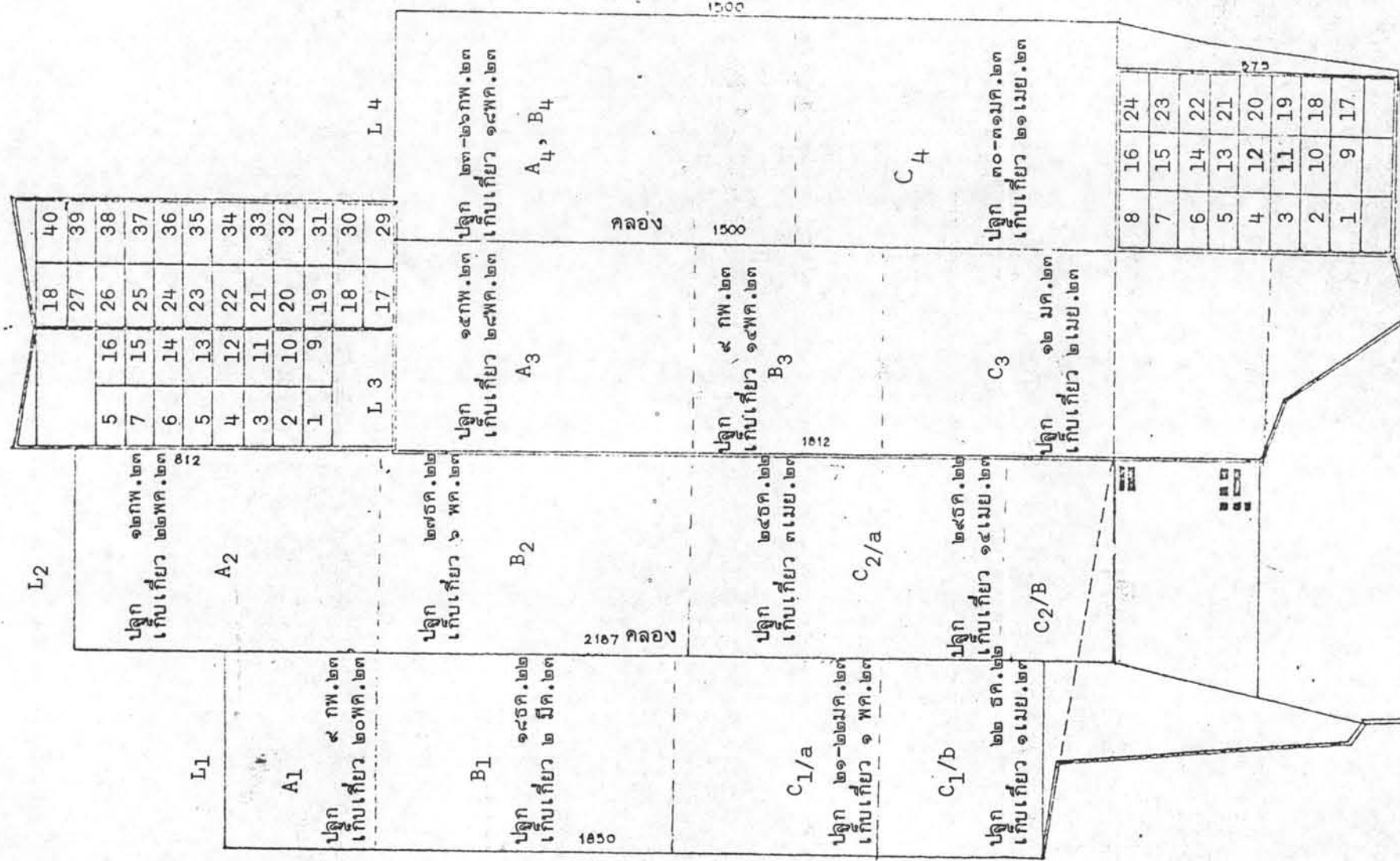
จากการที่โครงการฟาร์มกุ่มแห่งเพชร มีการผลิตพืชไร่ และผลิตสุกรขุน สุกรพันธุ์ จึงจะขอแยกกล่าวถึงต้นทุนการผลิตแต่ละชนิด ดังนี้

ก. ต้นทุนการผลิตพืชไร่

จะแยกต้นทุนการผลิตตามชนิดของพืชที่ปลูก คือ ข้าวโพด ถั่วเหลือง ข้าวฟ่าง และข้าว ต้นทุนของการเพาะปลูกพืชแต่ละชนิดประกอบด้วย การเตรียมดิน เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย และยากำจัดศัตรูพืชที่ใช้ไป รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว และตามพืชแต่ละชนิดมีช่วงระยะเวลาในการปลูกไม่ยาวนาน คือ

<u>พืชที่ปลูก</u>	<u>ช่วงระยะเวลาการปลูก</u>
ข้าวโพด	๑๐๐ วัน
ข้าวฟ่าง	๔๕ วัน
ถั่วเหลือง	๔๕ วัน
ข้าว	๑๒๕ วัน

ในปีหนึ่ง ๆ จึงสามารถปลูกพืชได้ ๓ รุ่น โดยสลับเปลี่ยนหมุนเวียนพืชแต่ละชนิด เช่น ปลูกข้าวโพดรุ่นที่ ๑, ปลูกข้าวฟ่างรุ่นที่ ๒ และปลูกข้าวฟ่างอีกในรุ่นที่ ๓

ผังแปลงเพาะปลูกพืชไร่

อัตราส่วน ๑ : ๑๒,๕๐๐

ภาพที่ ๕.๑ แสดงวันที่ทำการเพาะปลูกและวันที่เก็บเกี่ยว

ตารางที่ ๔.๑ แสดงผังแปลงเพาะปลูกพืชไร่ แบ่งแปลงเพาะปลูกพืชไร่ออกเป็น ๔ แปลงใหญ่ และแต่ละแปลงแบ่งเป็นแปลงย่อยประมาณ ๓ แปลง คือ

ตารางที่ ๔.๑

แสดงพื้นที่ปลูกและพืชที่ปลูกในโครงการ

แปลง	พื้นที่ (ไร่)	แบ่งเป็นแปลงย่อย	การเพาะปลูก
L _๑	๔๑๐	A _๑ , B _๑ , C _๑	ข้าวฟ่าง, ข้าวโพด, ข้าวโพด
L _๒	๔๖๐	A _๒ , B _๒ , C _๒	ข้าวฟ่าง, ข้าวโพด, ข้าวโพด
L _๓	๔๗๐	A _๓ , B _๓ , C _๓	ข้าวฟ่าง, ข้าวฟ่าง, ข้าวฟ่าง
L _๔	๔๒๐	A _๔ , B _๔ , C _๔	ถั่วเหลือง, ถั่วเหลือง, ถั่วเหลือง
รวม	๑,๗๖๐	-	-

จากตารางที่ ๔.๑ แสดงพืชที่เพาะปลูก ๑ รุ่น เมื่อเก็บเกี่ยวพืชรุ่นที่ ๑ แล้ว จะมีการเตรียมดินใหม่และทำการเพาะปลูกพืชรุ่นที่ ๒ การเพาะปลูกพืชรุ่นที่ ๓ กระทำเช่นเดียวกัน ดังนั้นในระยะเวลาการเพาะปลูก ๑ ปี จะปลูกพืชรวมทั้งหมด ๑,๗๖๐ ไร่ x ๓ รุ่น = ๕,๔๘๐ ไร่

การเพาะปลูกแต่ละรุ่น ผู้ควบคุมการเพาะปลูกจะต้องวางแผนการเพาะปลูกและเตรียมการทางด้านเครื่องจักร เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย และยากำจัดศัตรูพืช นอกจากนี้ จะต้องทำตารางเวลาดำเนินตั้งแต่ วันเตรียมดิน ปลูก ใส่ปุ๋ย ฉีดพ่นยา รวมทั้งประมาณวันเก็บเกี่ยว เพื่อฝ่ายจัดซื้อจะได้จัดหาสิ่งที่ต้องใช้ในปริมาณที่พอเหมาะในช่วงระยะเวลาใด ๆ เช่น ช่วงแรก นอกจากน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้กับเครื่องจักรกลในการเตรียมดินและปลูกแล้ว ต้องจัดหาเมล็ดพันธุ์และปุ๋ย ส่วนยากำจัดศัตรูพืช จะจัดหาในระยะเวลาต่อไป เพราะถ้าจัดซื้อของมาเก็บไว้โดยที่ยังไม่ถึงกำหนดต้องใช้ จะทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เช่น ดอกเบี้ยของเงินหมุนที่จ่ายชำระค่าของต่าง ๆ ค่าแรงงานของยามในการดูแลรักษาวัสดุ

จากภาพที่ ๕.๑ แสดงวันที่ทำการเพาะปลูก และประมาณวันที่เก็บเกี่ยว จากตารางที่ ๒.๒ แสดงถึงความสามารถในการทำงานของเครื่องจักรกล และตารางที่ ๒.๓ แสดงถึงปริมาณน้ำมัน

เชื้อเพลิงที่ใช้ ในท้ายบทที่ ๒ ผู้ควบคุมการเพาะปลูกต้องทราบรายละเอียดดังกล่าวอย่างดี เพื่อ
จะได้ดำเนินการเพาะปลูกตามแผนการเพาะปลูกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ต้นทุนการผลิตพืชไร่

ต้นทุนการผลิตพืชไร่ที่จะกล่าวต่อไปนี้ เป็นต้นทุนต่อไร่ที่ปฏิบัติกันโดยทั่วไปของชาวไร่
คือ ปริมาณการใช้เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย และยา ต่อไร่ ส่วนน้ำมันที่ใช้กับเครื่องจักรกล เป็นการประมาณ
โดยผู้เชี่ยวชาญพืชไร่ของโครงการ ซึ่งเป็นผลจากการทดลองใช้เครื่องจักรกล และส่วนหนึ่งเป็น
มาตรฐานที่บริษัทผู้ผลิตเครื่องจักรเป็นผู้กำหนด

๑. ต้นทุนการเพาะปลูกข้าวโพด แบ่งเป็น การปลูกเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด (Seed
Corn) และข้าวโพดอาหารสัตว์ (Grain Corn)

ก) ต้นทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด

ตารางที่ ๔.๒

ต้นทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด ต่อ ๑๐๐ ไร่

ลำดับที่	รายการ	จำนวนชั่วโมง เครื่องจักรต่อ ๑๐๐ ไร่	จำนวนวัสดุที่ใช้ ต่อ ๑๐๐ ไร่	ราคาต่อ หน่วย (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)
๑	ตัดหญ้า	๑๑		๑๑๒ ^๑	๑,๒๓๒
๒	ไถ	๒๔		๑๑๒	๒,๘๐๐
๓	พรวน	๑๐		๑๑๒	๑,๑๒๐
๔	ถอนตอ - รถแทร็กเตอร์, รถลาก - แรงงาน ๒ แรง	๔		๒๔ ^๒	๙๖ ๗๐
๕	ปรับระดับ	๑๐		๑๑๒	๑,๑๒๐
๖	พรวน	๑๐		๑๑๒	๑,๑๒๐
๗	ปลูก - เมล็ดพันธุ์ข้าวโพด - ปุ๋ย ๑๕-๑๕-๑๕	๘	๒๓๐ กก. ๕,๐๐๐ กก.	๑๐ ๕.๗๐	๒,๓๐๐ ๒๓,๕๐๐
๘	ขนปุ๋ยในโครงการ - รถแทร็กเตอร์ - แรงงาน	๔		๒๔	๙๖ ๗๒
๙	ฉีดยา - ยาปราบศัตรูพืช	๔	๕๐ กก.	๑๑๒ ๘๓	๕๖๐ ๔,๖๕๐
๑๐	ถางหญ้า - แรงงาน ๒๐ แรง				๗๐๐
๑๑	ค้ายหญ้า - เครื่องจักร	๕		๑๑๒	๑,๐๐๘
๑๒	หว่านปุ๋ย - ปุ๋ยยูเรีย	๑๐	๒,๕๐๐ กก.	๑๑๒ ๕	๑,๑๒๐ ๑๒,๕๐๐
๑๓	ขนปุ๋ย - รถแทร็กเตอร์ - แรงงาน	๑๐		๒๔	๒๔๐ ๘๘

ตารางที่ ๕.๒ (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวนชั่วโมง เครื่องจักรต่อ ๑๐๐ ไร่	จำนวนวัสดุที่ใช้ ต่อ ๑๐๐ ไร่	ราคาต่อ หน่วย (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)
๑๔	เก็บเกี่ยว	๑๔		๘๕๐ ^๓	๑๑,๙๐๐
๑๕	ขนข้าวโพด - รถแทรกเตอร์	๑๔		๒๔	๓๓๖
๑๖	ชลประทาน - เครื่องสูบน้ำ (ไฟฟ้า)	๑๒		-	๕๕๒ ^๔
๑๗	ชลประทาน - เครื่องสปริงเกอร์	๖๐		๙๖ ^๑	๕,๗๖๐
	รวม	-	-	-	๑๓,๕๕๖

ที่มา: ฝ่ายพืชไร่ โครงการฟาร์มกำแพงเพชร

หมายเหตุ ๑ จำนวนเงินต่อชั่วโมงเครื่องจักร ๑๑๒ บาท และ ๙๖ บาท

เครื่องจักรกล	ปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิง ใช้ต่อชั่วโมง	ราคา ต่อลิตร	จำนวนเงินต่อชั่วโมง (บาท)
รถแทรกเตอร์รุ่น ๔๐๔๐	๑๔ ลิตร (น้ำมันดีเซล)	๘ บาท ^๑	๑๑๒
รถแทรกเตอร์รุ่น ๒๑๓๐	๖ ลิตร (น้ำมันดีเซล)	๘ บาท	๔๘
เครื่องชลประทานสปริงเกอร์	๑๒ ลิตร (น้ำมันดีเซล)	๘ บาท	๙๖

จากตารางที่ ๕.๒ การตัดหญ้า ไถ พรวน ปรับระดับ ปลุก ฉีดยา คายหญ้า และหว่านปุ๋ย
ล้วนแต่ใช้รถแทรกเตอร์รุ่น ๔๐๔๐ พ่วงกับอุปกรณ์การเกษตรต่าง ๆ เช่น

๑. เครื่องตัดหญ้า (Rotary Cutter)
๒. เครื่องไถ (Disc Plow)
๓. เครื่องพรวน (Disc Harrow)

^๑ เป็นราคาน้ำมันดีเซล และรวมทั้งน้ำมันเครื่อง จึงประมาณรวมลิตรละ ๘ บาท

๔. อุปกรณ์ปรับระดับ (Land Plane)
๕. เครื่องปลูก (Planter)
๖. เครื่องฉีดยา Sprayer)
๗. เครื่องคายน้ํ้า (Cultivator)

หมายเหตุ ๒ จำนวนเงินต่อชั่วโมงเครื่องจักร ๒๔ บาท

จากตารางที่ ๕.๒ การถอนตอ ซึ่งต้องใช้รถแทรกเตอร์ ๒๑๓๐ บรรทุกตอที่ถอนด้วย
แรงงานเสร็จแล้ว หรือการขนปุ๋ย การขนข้าวโพด ภายในโครงการ ล้วนแล้วแต่ต้องใช้รถแทรกเตอร์
รุ่น ๒๑๓๐ พ่วงด้วยรถลาก (Wagon) และจากการคำนวณการใช้น้ํามันเชื้อเพลิงต่อชั่วโมงใน
หมายเหตุ ๑ ปรากฏว่า รถแทรกเตอร์ ๒๑๓๐ ต้องใช้น้ํามันเชื้อเพลิงต่อชั่วโมงเป็น ๔๘ บาท
ด้วยเหตุที่การบรรทุกตอ ปุ๋ย หรือข้าวโพด ไม่ได้ใช้รถเต็มชั่วโมง เนื่องจากต้องเสียเวลาขนตอ
ปุ๋ย หรือข้าวโพด ด้วยแรงงานขึ้นลงจากรถ ดังนั้นจึงคิดเฉลี่ยการใช้น้ํามันเชื้อเพลิงต่อชั่วโมงเพียง
๒๔ บาท

หมายเหตุ ๓ การเก็บเกี่ยวคิดชั่วโมงละ ๔๕๐ บาท

เนื่องจากเครื่องเก็บเกี่ยวที่นำมาใช้ในโครงการ เป็นการเข้ามาใช้ในโครงการ
ซึ่งต้องเสียค่าเช่าชั่วโมงละ ๔๕๐ บาท

หมายเหตุ ๔ ต้นทุนเครื่องน้ํ้าในระบบชลประทาน ๔๕๒ บาท

เป็นจำนวนเงินที่ประมาณ คาดว่าจะต้องใช้ เกี่ยวกับชลประทานตลอดระยะเวลาที่ปลูก
๑ ไร่ เท่ากับ ๔๕๒ บาท

ต้นทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด ต่อ ๑๐๐ ไร่ = ๗๓,๘๓๖ บาท

ต้นทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด ต่อ ๑ ไร่ = ๗๓๘.๓๖ บาท

ข) ต้นทุนการผลิตข้าวโพดอาหารสัตว์

ตารางที่ ๕.๓

ต้นทุนการผลิตข้าวโพดอาหารสัตว์ ต่อ ๑๐๐ ไร่

ลำดับที่	รายการ	จำนวนชั่วโมง เครื่องจักรต่อ ๑๐๐ ไร่	จำนวนวัสดุที่ใช้ ต่อ ๑๐๐ ไร่	ราคาต่อ หน่วย (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)
๑	ตัดหญ้า	๑๑		๑๑๒	๑,๒๓๒
๒	ไถ	๒๔		๑๑๒	๒,๘๐๐
๓	พรวน	๑๐		๑๑๒	๑,๑๒๐
๔	ถอนตอ - รถแทรกเตอร์และรถลาก - แรงงาน	๔		๒๔	๙๖ ๗๐
๕	ปรับระดับ	๑๐		๑๑๒	๑,๑๒๐
๖	พรวน	๑๐		๑๑๒	๑,๑๒๐
๗	ปลูก - เมล็ดพันธุ์ข้าวโพด - ปุ๋ย ๑๔-๑๔-๑๔	๔	๒๓๐ กก. ๕,๐๐๐ กก.	๓.๕๐ ๔.๗๐	๘๐๔ ๒๓,๕๐๐
๘	ขนปุ๋ย - รถแทรกเตอร์และรถลาก - แรงงาน	๔		๒๔	๙๖ ๗๒
๙	ฉีดยา - ยาปราบศัตรูพืช	๕	๕๐ กก.	๙๓	๔๖๐ ๔,๖๕๐
๑๐	ถางหญ้า	๔		๑๑๒	๑,๐๐๘
๑๑	หว่านปุ๋ยคอก (ใช้ ๒.๕ ตันต่อไร่)	๔		๑๑๒	๘๔๖
๑๒	เก็บเกี่ยว	๑๔		๘๕๐	๑๑,๙๐๐
๑๓	ขนข้าวโพด	๑๔		๒๔	๓๓๖
๑๔	ชลประทาน - เครื่องสูบน้ำ	๒		-	๕๕
๑๕	ชลประทาน - เครื่องสปริงเกอร์	๖		๙๖	๕๗๖
	รวม	-	-	-	๕๒,๙๐๘

ที่มา: ฝ่ายพืชไร่ โครงการฟาร์มกำแพงเพชร

หมายเหตุ ๕ ค่าใช้จ่ายในการหว่านปุ๋ยคอก ๘๙๖ บาท

การหว่านปุ๋ยคอกในโครงการ ใช้เวลา ๘ ชั่วโมง ต่อพื้นที่ ๑๐๐ ไร่ คำนวณเงินเชื่อเพลิง ชั่วโมงละ ๑๑๒ บาท ต้นทุนทั้งหมด ๘๙๖ บาท ส่วนปุ๋ยคอกเป็นปุ๋ยคอกที่ได้จากฝ้ายสุกรของฟาร์ม กำแพงเพชร สามารถนำไปใช้แทนปุ๋ยวิทยาศาสตร์ได้ ปริมาณมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจำนวนสุกร ที่เลี้ยง ในปี ๒๕๒๓ คาดว่าจะได้ประมาณ ๑,๕๐๐,๐๐๐ แกลลอน^๑ หรือเท่ากับ ๗,๑๐๐ ตัน ปริมาณของปุ๋ยคอกที่ได้ทั้งหมดนี้จะมีน้ำหนักเท่ากับไนโตรเจน ๗๑,๐๐๐ ปอนด์ ฟอสเฟต ๔๒,๖๐๐ ปอนด์ และโปแตส ๖๓,๕๐๐ ปอนด์ ปุ๋ยที่ใช้ในไร่ทั้งหมดจะเป็นปุ๋ยคอกเสียร้อยละ ๑๔ ซึ่งได้มา โดยไม่ต้องชำระเงิน ทั้งนี้เพราะทางฝ่ายพืชไร่ได้ช่วยฝ้ายสุกรในการบริการมูลสุกรให้ ดังนั้น ทางฝ่ายพืชไร่จึงไม่ต้องตั้งงบรายจ่ายปุ๋ยคอก

ต้นทุนการผลิตข้าวโพดอาหารสัตว์ต่อ ๑๐๐ ไร่ ๔๒,๕๐๘ บาท

ต้นทุนการผลิตข้าวโพดอาหารสัตว์ ต่อ ๑ ไร่ ๔๒๕.๐๘ บาท

ต้นทุนต่อไร่ต่ำกว่าปกติ เนื่องจากทางฝ่ายพืชไร่ได้ใช้ปุ๋ยคอกแทนปุ๋ยยูเรีย ซึ่งไม่ต้องใช้
เงินลงทุนในการจัดหา

๒. ต้นทุนการผลิตข้าวฟ่าง

ตารางที่ ๕.๔
 ต้นทุนการผลิตข้าวฟ่าง ต่อ ๑๐๐ ไร่

ลำดับที่	รายการ	จำนวนชั่วโมง เครื่องจักรต่อ ๑๐๐ ไร่	จำนวนวัสดุที่ใช้ ต่อ ๑๐๐ ไร่	ราคาต่อ หน่วย (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)
๑	ตัดหญ้า	๑๑		๑๑๒	๑,๒๓๒
๒	ไถ	๒๕		๑๑๒	๒,๘๐๐
๓	พรวน	๑๐		๑๑๒	๑,๑๒๐
๔	ถอนตอ - รถแทรกเตอร์ - แรงงาน	๔		๒๔	๙๖ ๗๐ .๐
๕	ปรับระดับ	๑๐		๑๑๒	๑,๑๒๐
๖	พรวน	๑๐		๑๑๒	๑,๑๒๐
๗	ปลูก - เมล็ดพันธุ์ข้าวฟ่าง - ปุ๋ย ๑๔-๑๔-๑๔	๔	๑๒๕ กก. ๕,๐๐๐ กก.	๕๐ ๔.๗๐	๖,๒๕๐ ๒๓,๕๐๐
๘	ขนปุ๋ย - รถแทรกเตอร์ - แรงงาน	๔		๒๔	๙๖ ๗๒
๙	ฉีดยา - ยาปราบวัชพืช	๕	๕๐	๑๑๒ ๔๓	๕๖๐ ๔,๖๕๐
๑๐	ถางหญ้า	๕		๑๑๒	๑,๐๐๘
๑๑	หว่านปุ๋ยคอก (ใช้ ๒.๕ ตันต่อไร่)	๔		๑๑๒	๔๔๘
๑๒	เก็บเกี่ยว	๑๐		๘๕๐	๘,๕๐๐
๑๓	ขนข้าวฟ่าง	๑๐		๒๔	๒๔๐
๑๔	ชลประทาน - เครื่องขึ้นน้ำ	๑๖			๔๔๒
๑๕	ชลประทาน - เครื่องสปริงเกอร์	๔๘		๙๖	๔,๖๐๘
	รวม	-	-	-	๕๔,๒๗๖

ที่มา: ฝ่ายพืชไร่ โครงการฟาร์มก้าแพงเพชร

ต้นทุนการผลิตข้าวฟ่าง ต่อ ๑๐๐ ไร่ = ๔๙,๒๗๖ บาท

ต้นทุนการผลิตข้าวฟ่าง ต่อ ๑ ไร่ = ๔๙๒.๗๖ บาท

ต้นทุนการผลิตต่อไร่ต่ำกว่าปกติที่ทำการเพาะปลูกทั่วไป เพราะทางโครงการใช้ปุ๋ยคอกแทนปุ๋ยเคมี และไม่ต้องใช้เงินทุนในการจัดหาปุ๋ยคอกด้วย

๓. ต้นทุนการผลิตถั่วเหลือง

ตารางที่ ๕.๔

ต้นทุนการผลิตข้าวเหลือง ต่อ ๑๐๐ ไร่

ลำดับที่	รายการ	จำนวนชั่วโมง เครื่องจักรต่อ ๑๐๐ ไร่	จำนวนวัสดุที่ใช้ ต่อ ๑๐๐ ไร่	ราคาต่อ หน่วย (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)
๑	ตัดหญ้า	๑๑		๑๑๒	๑,๒๓๒
๒	ไถ	๒๔		๑๑๒	๒,๘๐๐
๓	พรวน	๑๐		๑๑๒	๑,๑๒๐
๔	ถอนกอ - รถแทรกเตอร์	๔		๒๔	๙๖
	- แรงงาน				๗๐
๕	ปรับระดับ	๑๐		๑๑๒	๑,๑๒๐
๖	พรวน	๑๐		๑๑๒	๑,๑๒๐
๗	ปลูก	๔		๑๑๒	๔๔๖
	- เมล็ดพันธุ์ข้าวเหลือง		๖๐๐ กก.	๑๐	๖,๐๐๐
	- ปุ๋ย ๑๔-๑๕-๑๕		๗,๐๐๐ กก.	๔.๗๐	๓๒,๔๐๐
๘	ขนปุ๋ย - รถแทรกเตอร์	๔		๒๔	๑๙๒
๙	ฉีดยา	๕		๑๑๒	๕๖๐
	- ยาปราบวัชพืช		๑๕๐ กก.	๑๑๐	๑๖,๕๐๐
๑๐	ฉีดยา	๕		๑๑๒	๕๖๐
	- ยาปราบศัตรูพืช		๕๐ ลิตร	๑๗๕	๘,๗๕๐
๑๑	ฉีดยา	๕		๑๑๒	๕๖๐
	- ยาปราบศัตรูพืช		๕๐ ลิตร	๑๗๕	๘,๗๕๐
๑๒	ฉีดยา	๕		๑๑๒	๕๖๐
	- ยาปราบศัตรูพืช		๕๐ ลิตร	๑๗๕	๘,๗๕๐
๑๓	เก็บเกี่ยว	๑๐		๘๕๐	๘,๕๐๐

ตารางที่ ๔.๔ (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวนชั่วโมง เครื่องจักรต่อ ๑๐๐ ไร่	จำนวนวัสดุที่ใช้ ต่อ ๑๐๐ ไร่	ราคาต่อ หน่วย (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)
๑๔	ขนส่งหัวเหลือง	๘		๒๔	๑๙๒
๑๕	ชลประทาน - เครื่องปั้มน้ำ	๑๒		-	๓๓๒
๑๖	ชลประทาน - เครื่องสปริงเกอร์	๓๖		๙๖	๓,๔๕๖
	รวม	-	-	-	๑๐๕,๐๘๖

ที่มา: ฝ่ายพืชไร่ โครงการฟาร์มกำแพงเพชร

ต้นทุนการผลิตหัวเหลือง ต่อ ๑๐๐ ไร่ = ๑๐๕,๐๘๖ บาท

ต้นทุนการผลิตหัวเหลือง ต่อ ๑ ไร่ = ๑,๐๕๐.๘๖ บาท

ต้นทุนการเพาะปลูกหัวเหลืองต่อ ๑ ไร่ มากกว่าการเพาะปลูกข้าวโพด ข้าวฟ่าง

เนื่องจากต้องใช้ยากำจัดวัชพืชและศัตรูพืชหลายครั้ง

จากโครงการสถาบันค้นคว้าวิทยาการวิจัยพืชแห่งชาติ กรมวิชาการ^๑ ได้กล่าวว่า วัชพืชเป็นตัวการสำคัญในการลดผลผลิต และเพิ่มต้นทุนในการผลิตหัวเหลือง เพราะวัชพืชแย่งน้ำ ธาตุอาหาร แสงสว่าง และเป็นแหล่งสะสมโรคแมลง เบียดเบียนต้นหัวเหลืองตั้งแต่ต้นจนถึงกำหนดเก็บเกี่ยว การป้องกันกำจัดวัชพืชจึงนี้ว่ามีความสำคัญมากเป็นอันดับแรก การกำจัดวัชพืชโดยใช้แรงงานแม้จะได้ผลดี แต่ปัจจุบันเริ่มมีปัญหาเรื่องแรงงาน ชาวไร่หัวเหลืองจึงได้ใช้สารเคมีที่พิสูจน์ว่าสามารถใช้ได้ผลดี และไม่เป็นพิษต่อต้นหัวเหลือง

^๑ ประเชษฐ กาญจนมัย และ มานิดา ชีระวัฒน์สกุล, "วัชพืชของหัวเหลือง" วารสาร
วิทยาศาสตร์เกษตร (มีนาคม ๒๕๑๔) : หน้า ๑๖๗

ส่วนการเพาะปลูกข้าว เนื่องจากทางโครงการได้ทดลองปลูก แต่มีข้อจำกัด ไม่สามารถเก็บข้อมูลการปลูกได้ จึงจะไม่กล่าวถึงในการเขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ต้นทุนคงที่ในฝ่ายพืชไร่

จากตารางที่ ๔.๒ ถึง ตารางที่ ๔.๕ ได้แสดงต้นทุนการผลิตเฉพาะต้นทุนผันแปร ตามปริมาณการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืช และน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น แต่ยังมีต้นทุนคงที่ ซึ่งเป็นต้นทุนที่มีจำนวนคงที่ ไม่ว่าจะทำการเพาะปลูกหรือไม่ก็ตาม และจะไม่มากขึ้นหรือน้อยลงตามปริมาณการผลิต เช่น ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร และค่าใช้จ่ายในการใช้ที่ดิน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ดิน อาจจะเป็นได้ทั้งค่าเช่าที่ดิน หรือดอกเบี้ยที่เกิดจากการลงทุนซื้อที่ดิน กรณีนี้ทางบริษัทผู้ดำเนินโครงการได้ซื้อที่ดินเพื่อใช้ในโครงการ จึงได้นำดอกเบี้ยลงทุนในที่ดินคำนวณเป็นต้นทุนด้วย

๑. ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรกลและระบบชลประทาน

ต้นทุนเครื่องจักรกลประมาณ = ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ต้นทุนก่อสร้างระบบชลประทานรวมเครื่องปั๊มน้ำ = ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามตารางที่ ๒.๑ ท้ายบทที่ ๒ มีการเพาะปลูกตลอดปี ๔,๔๕๐ ไร่

คิดค่าเสื่อมราคา ๑๐ ปี ตามอายุโครงการ

ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรกล ต่อไร่ ต่อปี = $\frac{๑๖,๐๐๐,๐๐๐}{๔,๔๕๐ \times ๑๐ \text{ ปี}} = ๒๔๐.๖๐ \text{ บาท}$

๒. ดอกเบี้ยเงินลงทุนในที่ดิน

ราคาที่ดิน ไร่ละประมาณ ๒,๐๐๐ บาท

จำนวนพื้นที่ที่ใช้ทำการเพาะปลูก ๑,๘๖๐ ไร่ ตามตารางที่ ๔.๑

มูลค่าที่ดินทั้งหมด ๑,๘๖๐ ไร่ \times ๒,๐๐๐ = ๓,๗๒๐,๐๐๐ บาท

คิดอัตราดอกเบี้ย ๑๒%^๑

ดอกเบี้ยเงินลงทุน $\frac{๓,๗๒๐,๐๐๐ \times ๑๒}{๔,๔๕๐ \text{ ไร่} \times ๑๐๐} = ๙๖.๓๐ \text{ บาทต่อไร่}$

^๑ตามสัญญาที่กู้เงินจากธนาคารต้องชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๒ ต่อปี

ตารางที่ ๔.๖

ต้นทุนการผลิตทั้งหมดของการเพาะปลูกพืชไร่ คอไร

รายการ	เมล็ดพันธุ์ ข้าวโพด	ข้าวโพด อาหารสัตว์	ข้าวฟ่าง	ถั่วเหลือง
ต้นทุนผันแปร	๗๓๘.๓๖	๕๒๙.๐๘	๕๙๒.๓๖	๑,๐๕๐.๘๖
ต้นทุนคงที่				
- ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน	๒๙๐.๖๐	๒๙๐.๖๐	๒๙๐.๖๐	๒๙๐.๖๐
- ดอกเบี้ยที่ดิน	๗๖.๓๐	๗๖.๓๐	๗๖.๓๐	๗๖.๓๐
รวม บาท	๑,๑๐๕.๒๖	๘๙๕.๙๘	๙๕๙.๖๖	๑,๔๑๗.๗๖

ที่มา: ตารางที่ ๔.๒ ถึง ๔.๕ และต้นทุนคงที่

รายได้จากการเพาะปลูกแต่ละชนิด

ผลผลิตที่ได้จากการเพาะปลูกแต่ละชนิด แต่ละรุ่นของการปลูก เมื่อเก็บเกี่ยวได้ทั้งหมดแล้ว จะทำการเฉลี่ย ผลผลิตเป็นจำนวนกิโลกรัมต่อไร่ ตัวเลขที่เป็นผลผลิตที่จะกล่าวดังต่อไปนี้ เป็นตัวเลขประมาณการจากฝ่ายพืชไร่ โครงการฟาร์มกำแพงเพชร ซึ่งถ้าผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้จริงเป็นจำนวนเท่าไร ก็จะสามารถเปรียบเทียบผลกำไรหรือขาดทุนจากการผลิตได้ ผลผลิตจริงจะได้กล่าวถึงในตอนแสดงอัตราผลตอบแทนของฝ่ายพืชไร่

ตารางที่ ๕.๗

ผลผลิตต่อไร่และราคาต่อหน่วย

พืชที่ปลูก	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	ราคา (บาท) ต่อ กก.	จำนวนเงิน (บาท) ต่อไร่
เมล็ดพันธุ์ข้าวโพด	๖๐๐	๓.๕๐	๒,๑๐๐
ข้าวโพดอาหารสัตว์	๖๐๐	๒.๓๐	๑,๓๘๐
ข้าวฟ่าง	๘๐๐	๒.๑๐	๑,๖๘๐
หัวเหลือง	๒๕๐	๖.๐๐	๑,๕๐๐
รวม	๒,๒๕๐	-	๖,๖๖๐

ที่มา: ฝ่ายพืชไร่ โครงการฟาร์มกำแพงเพชร

ผลผลิตต่อไร่ของพืชแต่ละชนิดตั้งไว้สูงกว่าการปลูกของเกษตรกรทั่วไป แต่ก็ไม่สูงกว่าความเป็นจริงและความเป็นไปได้ เนื่องจากว่าทางโครงการได้ใช้เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตรที่ทันสมัย รวมทั้งได้ใช้หลักวิชาการที่ถูกต้องในการปลูก การป้องกันและการกำจัดศัตรูพืช รวมทั้งใช้อุปกรณ์การเก็บเกี่ยวที่ทันสมัย ซึ่งแน่นอนว่าผลผลิตต่อไร่ย่อมสูงกว่าปกติ แต่ทั้งนี้ทางโครงการจะต้องไม่เกิดน้ำท่วมเนื่องจากฝนตก และปัญหาการรบกวนของหนู (Rat Damage) และปัญหาอื่น ๆ ซึ่งจะได้กล่าวในภายหลัง

ตารางที่ ๕.๘

เปรียบเทียบรายได้และต้นทุนการผลิตต่อไร่

รายการ	เมล็ดพันธุ์ข้าวโพด	ข้าวโพดอาหารสัตว์	ข้าวฟ่าง	ถั่วเหลือง
รายได้จากผลผลิต	๒,๑๐๐.๐๐	๑,๓๘๐.๐๐	๑,๖๘๐.๐๐	๑,๕๐๐.๐๐
<u>หัก</u> ต้นทุนการผลิต				
ต้นทุนผันแปร	๗๓๘.๓๖	๕๒๔.๐๘	๕๙๒.๗๖	๑,๐๕๐.๘๖
ต้นทุนคงที่	๓๖๖.๙๐	๓๖๖.๙๐	๓๖๖.๙๐	๓๖๖.๙๐
รวมต้นทุนการผลิต	๑,๑๐๕.๒๖	๘๙๑.๙๘	๙๕๙.๖๖	๑,๔๑๗.๗๖
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	๙๙๔.๗๔	๔๘๘.๐๒	๗๒๐.๓๔	๘๒.๒๔

ที่มา: ตารางที่ ๕.๖ และ ตารางที่ ๕.๗

จากตารางที่ ๕.๘ แสดงว่าการเพาะปลูกเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดมีผลกำไรขั้นต้น ๙๙๔.๗๔ บาทต่อไร่ การเพาะปลูกข้าวโพดอาหารสัตว์จะได้กำไรขั้นต้นต่อไร่ ๔๘๘.๐๒ บาท และการเพาะปลูกข้าวฟ่างจะได้กำไร ๗๒๐.๓๔ บาทต่อไร่ ส่วนการเพาะปลูกถั่วเหลืองนั้น ต้นทุนการเพาะปลูกต่อไร่สูงกว่าการเพาะปลูกชนิดอื่น คือต้นทุนต่อไร่ ๑,๔๑๗.๗๖ บาท และรายได้จากผลผลิต ๑,๕๐๐ บาท จึงทำให้ผลการปลูกได้กำไรเพียง ๘๒.๒๔ บาท ซึ่งทางโครงการฟาร์มกำแพงเพชรได้ทราบความข้อนี้ดี จึงปลูกในพื้นที่เพียง ๘๔๐ ไร่ ของระยะเวลาปลูก ๑ ปี ตามตารางที่ ๒.๑ ในท้ายบทที่ ๒ จากตารางที่ ๕.๘ นี้ จะมีค่าใช้จ่ายในการบริหารงานมาหักอีก ซึ่งผลที่ได้อาจจะมียกกำไรหรือขาดทุนก็ได้

จากตารางที่ ๕.๗ ได้กำหนดราคาผลผลิตเป็นราคาที่จะขายได้ กล่าวคือ ราคาเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด กิโลกรัมละ ๓.๕๐ บาท เพราะเมล็ดพันธุ์นี้นำไปใช้ปลูกเป็นข้าวโพดอาหารสัตว์ได้ จึงถือว่าขายระหว่างกันในราคาต้นทุน ส่วนผลผลิตของข้าวโพดอาหารสัตว์ ข้าวฟ่าง และถั่วเหลือง เมื่อเก็บเกี่ยวแล้ว จะส่งไปขายยังโรงงานอาหารสัตว์ หรือส่งไปยังโรงผลหมากรากในฝ่ายสุกรของโครงการ ราคาที่กำหนดขึ้นเป็นราคาที่สามารถส่งขายได้

วิธีจัดบันทึกต้นทุนการผลิตพืชไร่

ผู้จัดบันทึกข้อมูล คือพนักงานบัญชี ซึ่งต้องได้รับรายการต่าง ๆ จากผู้ควบคุมการเพาะปลูก ในฝ่ายพืชไร่ และต้องมีการประสานงานกันอย่างดี โดยมีการปรึกษาหารือว่าฝ่ายบัญชีจำเป็นต้องได้รับรายละเอียดการปลูก ฝ่ายพืชไร่มีปัญหาการให้ข้อมูลหรือไม่ ควรมีการตกลงเป็นที่เรียบร้อย เพื่อจะให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ผู้ควบคุมการเพาะปลูกก็จะทราบถึงเหตุผลที่ทำให้การเพาะปลูกไม่ได้ผล รายละเอียดต่าง ๆ ประกอบด้วย

๑. แผนงานการเพาะปลูก ความสามารถในการทำงานของเครื่องจักรกล ปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ อัตราการใช้วัสดุการปลูกต่อไร่ สิ่งเหล่านี้ฝ่ายบัญชีต้องทราบล่วงหน้าเพื่อทราบประมาณการ และใช้เปรียบเทียบกับการปลูกจริงได้

๒. ได้รับผังแปลงเพาะปลูกพืชไร่ ทราบถึงการแบ่งแปลงเพาะปลูก พื้นที่แต่ละแปลง

๓. ทราบกำหนดการเริ่มเตรียมดิน เริ่มเพาะปลูกแต่ละแปลง และจะได้รับใบเบิกน้ำมัน ใบเบิกวัสดุการปลูก ซึ่งจะมีแจ้งไว้ชัดเจนว่าใช้กับแปลงใด ผู้บันทึกจะสามารถจัดบันทึกต้นทุนแต่ละแปลง ไม่เกิดการสับสน

๔. เมื่อเกิดความเสียหาย มีการเพาะปลูกใหม่ในที่แปลงเดิม ก็ต้องรายงานความเสียหายด้วย เพื่อจะได้หมายเหตุให้ชัดเจน จัดบันทึกไว้เป็นประวัติว่าเสียหายเพราะอะไร ในเดือนใด เพื่อจะใช้ในการพิจารณาสำหรับปีการเพาะปลูกต่อไป

๕. รายงานการเก็บเกี่ยว ปริมาณที่เก็บเกี่ยวทั้งหมดต่อพื้นที่ทั้งหมด ผู้บันทึกจะหาอัตราเฉลี่ยต่อไร่ของผลผลิต และเมื่อทราบราคาขายต่อกิโลกรัม ทำให้หาผลกำไรหรือขาดทุนของการปลูกแต่ละแปลงได้

รูปแบบที่ใช้ในการจัดบันทึกได้แสดงไว้ในตารางที่ ๕.๔

คำว่าวัสดุที่กล่าวถึงในการเพาะปลูกพืชไร่ จะหมายถึง เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย และยากำจัดศัตรูพืช เท่านั้น

ตารางที่ ๕.๕

แสดงรายละเอียดการเพาะปลูก

ลำดับ ที่	รายการ	จำนวนเงิน รวม	A _๑	A _๒	A _๓	B _๑	B _๒	B _๓	C _๑
๑	เนื้อที่เพาะปลูกไร่ไร่ไร่ไร่ไร่ไร่ไร่ไร่
๒	วันที่เริ่มเพาะปลูก		๘กพ.๒๓	๑๑กพ.๒๓	๑๓กพ.๒๓	๑๘ธค.๒๒	๒๗ธค.๒๒	๔กพ.๒๓	๒๒ธค.๒๒
๓	ส่วนประกอบของต้นทุน								
๔	เมล็ดพันธุ์								
๕	ปุ๋ย								
๖	ยากำจัดศัตรูพืช								
๗	น้ำมัน								
๘	ค่าแรง								
๙	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ								
๑๐	น้ำมันที่ใช้เมื่อเก็บเกี่ยว								
๑๑	รวม								
๑๒	ต้นทุนต่อไร่								
๑๓	ค่าใช้จ่ายในการขาย								
๑๔	รวมต้นทุนทั้งหมด								
๑๕	รายได้จากผลผลิต								
๑๖	ปริมาณ (กก.)								
๑๗	กำไรหรือขาดทุน								

จากตารางที่ ๔.๔ แสดงรายละเอียดตั้งแต่เริ่มเพาะปลูก จนกระทั่งถึงเก็บเกี่ยวและขายผลผลิตได้ ทำให้ทราบผลการเพาะปลูกแต่ละแปลงว่ากำไรหรือขาดทุน จากตารางนี้ แสดงจำนวนแปลงเพาะปลูกเพียง ๗ แปลง แต่การปลูกจริงสามารถเพิ่มจำนวนช่องเท่ากับจำนวนแปลงที่เพาะปลูกได้

ข้อ ๑๑ ในตารางที่ ๔.๔ แสดงต้นทุนการผลิตของแต่ละแปลง ทำให้เปรียบเทียบกับตัวเลขต้นทุนการผลิตที่ประมาณการได้ ถ้าสูงกว่าประมาณการ สามารถหาสาเหตุได้โดยการเฉลี่ยต้นทุนต่อไร่ของต้นทุนจริง ทำให้ทราบว่าใช้วัสดุในการเพาะปลูกชนิดใดมากเกินไป อาจจะสอบถามเหตุผลจากผู้ควบคุมการปลูก เพื่อจะได้หาทางแก้ไขสำหรับการเพาะปลูกครั้งต่อไป

การกำหนดมูลค่าสินค้าคงคลังของพืชไร่

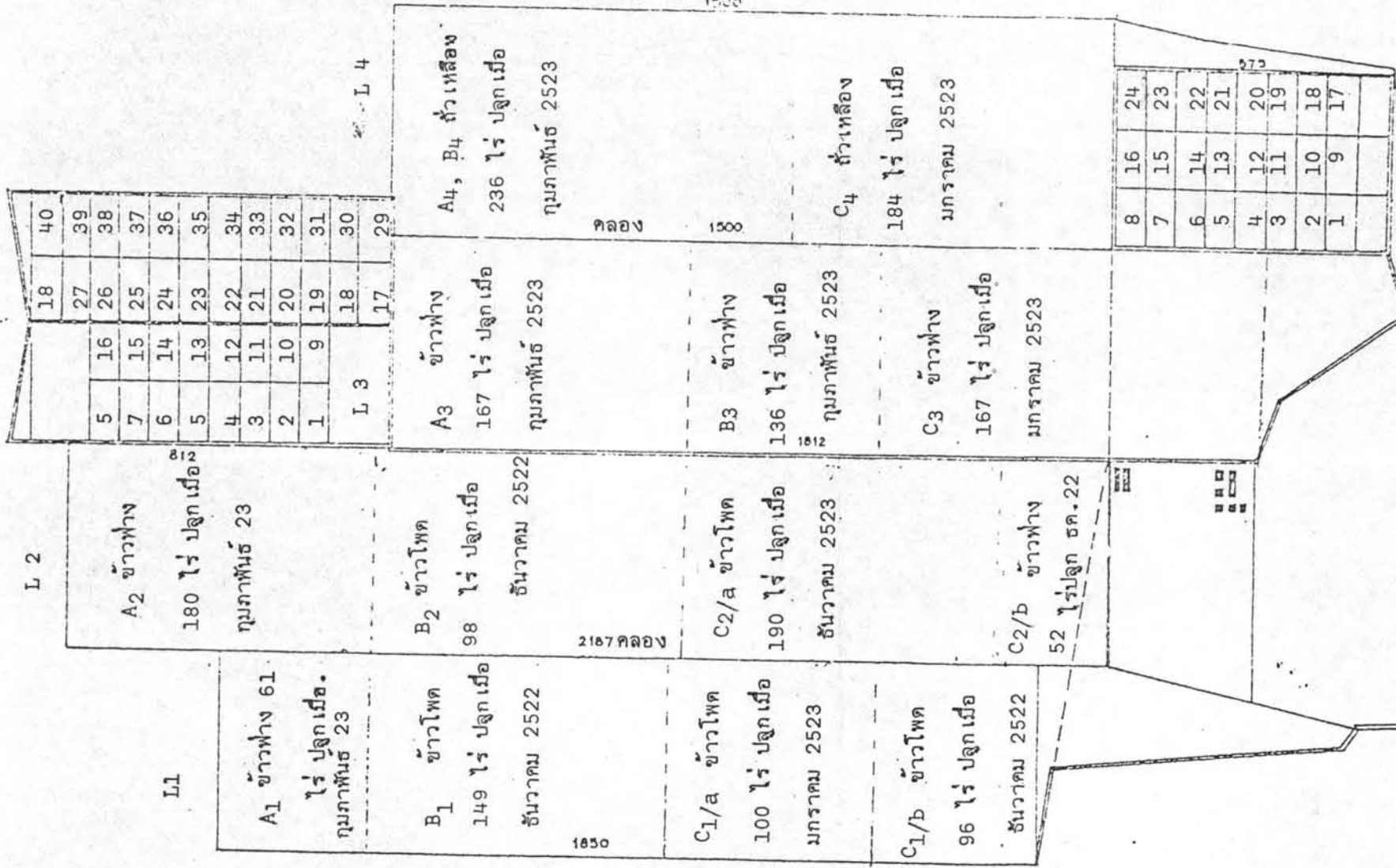
การกำหนดมูลค่าสินค้าคงคลัง เนื่องจากลักษณะสินค้าคงคลังต้นงวดและปลายงวด มี ๓ ลักษณะ คือ

๑. สินค้าคงคลังที่เป็นเมล็ดพันธุ์ บူး และยากำจัดศัตรูพืช ซึ่งยังไม่ได้ใช้ในการเพาะปลูก มีสภาพเช่นเดียวกับวัตถุดิบที่ยังไม่ได้นำไปผลิตของกิจการอุตสาหกรรม มูลค่าของสินค้าคงคลังจึงเท่ากับมูลค่าของวัสดุที่ซื้อมาและยังคงเหลืออยู่
๒. สินค้าคงคลังอยู่ในลักษณะงานระหว่างผลิต คือวัสดุที่ใช้ไปในการเพาะปลูกแต่ละแปลง และยังไม่ถึงเวลาเก็บเกี่ยว แม้ว่าถึงเวลาเก็บเกี่ยวในต้นงวดก็ตาม แต่ถ้ายังไม่ได้เก็บเกี่ยวเป็นผลผลิต ก็คงถือเป็นงานระหว่างทำเช่นกัน มูลค่าของสินค้านี้ระหว่างผลิตจะเท่ากับวัสดุทุกอย่างที่ใช้ในการเพาะปลูก รวมทั้งต้นทุนน้ำมัน โดยคิดตามต้นทุนที่ซื้อมา และค่าแรงในการปลูก
๓. สินค้าคงคลังอยู่ในลักษณะสินค้าสำเร็จรูป คือผลผลิตทุกอย่างที่ได้จากการเก็บเกี่ยว ซึ่งพร้อมที่จะจำหน่ายได้ หรือแม้ว่าจะต้องผ่านขั้นตอนบางอย่าง เช่น ทำความสะอาด ตัดเมล็ด บรรจุกะสอบ ก็ถือว่าเป็นสินค้าสำเร็จรูปได้ มูลค่าของสินค้าคงคลังจะตีตามราคาตลาดหรือราคาทุน แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

ตารางที่ ๕.๑๐
เปรียบเทียบต้นทุนการผลิตพืชไร่

รายการ	ข้าวโพด			ข้าวฟ่าง			ถั่วเหลือง		
	ต้นทุนจริงรวม	ต้นทุนจริงต่อไร่	ต้นทุนตามตารางที่ ๕.๓	ต้นทุนจริงรวม	ต้นทุนจริงต่อไร่	ต้นทุนตามตารางที่ ๕.๔	ต้นทุนจริงรวม	ต้นทุนจริงต่อไร่	ต้นทุนตามตารางที่ ๕.๕
เนื้อที่เพาะปลูก	๖๓๓ ไร่	๑ ไร่	๑ ไร่	๗๖๓ ไร่	๑ ไร่	๑ ไร่	๔๐๙ ไร่	๑ ไร่	๑ ไร่
เมล็ดพันธุ์	๑๘,๘๘๐.๐๐	๒๙.๘๒	๒๓.๐๐	๕๗,๙๙๐.๐๐	๗๖.๐๐	๖๒.๕๐	๔๔,๒๘๐.๐๐	๑๐๘.๒๖	๖๐.๐๐
ปุ๋ย	๒๕๑,๕๑๕.๖๐	๓๙๗.๓๔	๓๖๐.๐๐	๒๗๒,๒๖๐.๑๐	๓๕๖.๘๓	๒๓๕.๐๐	๙๔,๕๐๘.๘๐	๒๓๑.๐๗	๓๒๙.๐๐
ยากำจัดศัตรูพืช	๒๓,๙๙๔.๐๐	๓๗.๙๐	๔๖.๕๐	๓๕,๕๒๖.๐๐	๔๖.๕๖	๔๖.๕๐	๕๐,๑๕๐.๐๐	๑๒๒.๕๙	๕๒๗.๕๐
น้ำมันและแรงงาน	๑๑๙,๑๒๑.๐๕	๑๘๘.๑๘	๑๘๙.๘๖	๑๑๗,๓๕๔.๘๘	๑๕๓.๘๐	๑๖๓.๗๖	๖๑,๖๐๕.๐๕	๑๕๐.๖๒	๑๔๙.๓๖
น้ำมันที่เก็บเกี่ยว	๑๕,๕๖๐.๙๔	๒๔.๕๘	๑๑๙.๐๐	๗,๑๘๙.๕๑	๙.๔๒	๘๕.๐๐	-	-	๘๕.๐๐
รวมต้นทุนการผลิต	๔๒๙,๐๗๑.๖๑	๖๗๗.๘๒	๗๓๘.๓๖	๔๙๐,๒๓๐.๔๙	๖๔๒.๖๑	๕๙๒.๗๖	๒๕๐,๕๓๓.๘๔	๖๑๒.๕๔	๑,๐๕๐.๘๖
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ^๓	๓๓๔,๘๔๗.๔๘	๕๒๙.๐๐	๓๖๖.๙๐	๔๑๘,๒๒๘.๐๐	๕๔๘.๑๓	๓๖๖.๙๐	๒๒๒,๗๗๓.๒๑	๕๔๗.๑๒	๓๖๖.๙๐
รวม	๗๖๓,๙๑๙.๐๙ ^๒	๑๒๐๖.๘๒	๘๙๕.๒๖	๙๐๘,๔๕๘.๔๙	๑๑๙๐.๗๔	๙๕๙.๖๖	๔๗๓,๓๐๗.๐๕	๑๑๕๙.๖๖	๑,๔๑๗.๗๖

- หมายเหตุ ๑. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในช่อง "ต้นทุนตามตารางที่ ๕.๓, ๕.๔ และ ๕.๕" มาจากตารางที่ ๕.๘
๒. ต้นทุนจริงรวมของข้าวโพด บางส่วนปลูกเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด บางส่วนปลูกข้าวโพดอาหารสัตว์ แต่ต้นทุนต่อไร่สูง เนื่องจากมีต้นทุนที่เกิดจากไถหว่านปลูกใหม่และผลเสียหายจากการให้น้ำไม่ทั่วถึง
๓. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของต้นทุนจริง เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเพาะปลูกโดยเฉพาะของฝ่ายพืชไร่ เช่น ค่าเสื่อมราคา เครื่องจักร ค่าซ่อมบำรุงเครื่องจักรที่ใช้ในการเพาะปลูก ค่าคอกเบี้ย เป็นต้น
๔. ข้าวโพด ตามตารางที่ ๕.๑๐ เป็นต้นทุนของข้าวโพดอาหารสัตว์

ภาพที่ ๙.๒
ผังแปลงเพาะปลูกพืชไร่
อัตราส่วน ๑: ๑๒,๕๐๐

จากภาพที่ ๑๐ แสดงพื้นที่เพาะปลูก ชนิดของพืชที่ปลูก วันที่ปลูก และประมาณวันที่เก็บเกี่ยว และตารางที่ ๕.๑๐ ได้แสดงเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตพืชไร่ทั้ง ๓ ชนิด ระหว่างต้นทุนที่ประมาณว่าควรจะเป็น ตามตารางที่ ๕.๓ ๕.๔ และ ๕.๕ กับต้นทุนจริงจากฝ่ายพืชไร่ของโครงการ ต้นทุนจริงของการปลูกพืชแต่ละชนิดไม่ได้ปลูกครั้งเดียวในพื้นที่ทั้งแปลง แต่แบ่งปลูกเป็นแปลงย่อย เช่น แปลง L_๑ แบ่งเป็น A_๑ B_๑ C_๑ และอาจจะปลูกพืชต่างชนิดก็ได้ จากการบันทึกข้อมูลที่ฝ่ายบัญชีได้เริ่มจัดระบบการบันทึกบัญชีใหม่ เริ่มเก็บข้อมูลได้ประมาณเดือนธันวาคม ๒๕๒๒ เนื่องจากว่าก่อนหน้านั้นมีปัญหาเรื่องบุคคลที่ทำการบันทึก ไม่ได้จัดพนักงานจดบันทึกเกี่ยวกับพืชไร่ โดยเฉพาะ ผู้เชี่ยวชาญด้านพืชไร่ชาวต่างประเทศคนเดิมจัดระบบการบริหารการเพาะปลูกยังไม่ดีพอ ประกอบกับการบันทึกข้อมูลไม่ได้แยกบัญชีการเพาะปลูกให้ชัดเจน เช่น ควรจะแยกเป็นบัญชีเมล็ดพันธุ์ บัญชีปุ๋ย บัญชียากำจัดศัตรูพืช และจดบันทึกในบัญชีย่อยต่างหากจากบัญชีในชุด เพื่อจะได้รวบรวมแต่ละแปลง แสดงหมายเลขแปลง เนื้อที่เพาะปลูก วันที่เริ่มปลูก วันที่ประมาณเก็บเกี่ยว จำนวนเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย และยากำจัดศัตรูพืช ของทั้งแปลง รวมทั้งน้ำมันที่ใช้ด้วย และมีช่องต่างหากแสดงอัตราที่ใช้จริงต่อไร่ ทำให้ผู้บันทึกทราบว่า ผู้ควบคุมการเพาะปลูกได้ใช้วัสดุเกินกว่าที่ประมาณการหรือไม่ ถ้ามากกว่าที่ประมาณ ก็จะต้องทราบว่าเนื่องจากสาเหตุใด เช่น ปลูกข้าวโพดครั้งแรกใช้เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ตามที่กำหนด แต่ปรากฏว่าเกิดความเสียหายเพราะน้ำท่วม จึงต้องพรวนดินแล้วปลูกใหม่ ทำให้ต้นทุนแปลงดังกล่าวสูงกว่าปกติ ผู้บันทึกก็ต้องหมายเหตุไว้

การศึกษาเกี่ยวกับด้านพืชไร่ มีข้อจำกัดเกี่ยวกับข้อมูล คือในระหว่างปี ๒๕๒๒ ข้อมูลไม่แยกละเอียดกว่าวัสดุแต่ละชนิดใช้ปริมาณเท่าใด จึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม ๒๕๒๓ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๒๓ และการศึกษาในนี้ไม่สามารถเปรียบเทียบการปลูกระหว่าง ๒ ปี ด้วยเหตุผลดังกล่าว แต่ใช้วิธีเปรียบเทียบระหว่างต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงกับต้นทุนประมาณการ ซึ่งต้นทุนประมาณการในตารางที่ ๕.๒ ถึง ๕.๕ เป็นต้นทุนที่ใกล้เคียงกับการปฏิบัติงานมาก ถ้าไม่มีเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า เช่น น้ำท่วม

จากตารางที่ ๕.๑๐ แสดงการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตพืชไร่แต่ละชนิด ตัวเลขในช่องต้นทุนจริง เป็นการรวบรวมจากการเพาะปลูกหลาย ๆ แปลง บางแปลงต้นทุนต่ำ บางแปลงต้นทุนสูง สาเหตุต่าง ๆ เหล่านี้จึงมีหลายอย่าง จะขอกล่าวรวมไว้ด้วยกัน

ต้นทุนการผลิตของข้าวโพด ในตารางที่ ๕.๑๐ ต้นทุนการผลิตจริงไร่ละ ๖๗๗.๘๒ บาท ต้นทุนที่ประมาณไว้ไร่ละ ๗๓๘.๓๖ บาท สูงกว่าต้นทุนจริงอยู่ ๖๐.๕๔ บาท จากการเปรียบเทียบ จะเห็นได้ว่าต้นทุนประมาณการได้ตั้งค่าใช้จ่ายน้ำมันที่เก็บเกี่ยวสูงถึง ๑๑๙ บาท แต่ต้นทุนจริงใช้เพียงไร่ละ ๒๔.๕๘ บาท ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่าประมาณการไว้สูงเกินไป หรือจุดบันทึกค่าใช้จ่ายจริงไม่ครบถ้วน หรือเพราะจำนวนไร่ที่ให้ผลผลิตมีน้อยกว่าตอนที่ปลูก ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากพื้นที่บางส่วนได้รับความเสียหายไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ กรณีที่เก็บเกี่ยวผลผลิตได้น้อย จากจำนวนพื้นที่ที่น้อยกว่าตอนเพาะปลูก เช่น ตอนที่เพาะปลูกจำนวนพื้นที่เป็น ๖๓๓ ไร่ แต่เก็บเกี่ยวได้เพียง ๓๘๑ ไร่ และถ้าผลผลิตต่อไร่ต่ำด้วย จะทำให้ผลการเพาะปลูกของแปลงนี้ขาดทุน

ต้นทุนจริงรวมไร่ละ ๑,๒๐๖.๘๒ บาท แต่ต้นทุนประมาณ ไร่ละ ๘๕๕.๕๘ บาท ต้นทุนรวมจริงสูงกว่าการประมาณไร่ละ ๓๕๐.๘๔ บาท เนื่องจากช่วงระยะเวลาที่เพาะปลูกในราวเดือน ธันวาคม ๒๕๒๒ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ ระบบชลประทานในบางแปลงยังไม่เสร็จสมบูรณ์ และระบบชลประทาน (Continuous Linear Move System) ได้เกิดความเสียหาย ท่อส่งน้ำเกิดการชำรุด ทำให้การให้น้ำแปลงเพาะปลูกต้องหยุดชะงัก ต้นข้าวโพดที่ปลูกชะงักการเจริญเติบโต เหี่ยวเฉา ไม่สามารถให้ผลผลิตได้ จึงทำการพรุนและปลูกใหม่ ีผลให้ต้นทุน เมล็ดพันธุ์ และปุ๋ยเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้องปลูกใหม่ในบางแปลง

จากยอดขายข้าวโพดของโครงการในเดือนกรกฎาคม ๒๕๒๓ ซึ่งเป็นข้าวโพดที่ปลูกในราวเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ และจะเก็บเกี่ยวได้ประมาณเดือนเมษายนและพฤษภาคม ๒๕๒๓ ดังนั้นยอดขายข้าวโพดเดือนกรกฎาคม จำนวน ๘๔,๕๖๐ กิโลกรัม ๆ ละเฉลี่ยประมาณ ๓.๖๐ บาท ยอดขายทั้งสิ้น ๓๐๘,๔๗๐ บาท เป็นการเก็บเกี่ยวจากแปลงเพาะปลูกบางส่วนของพื้นที่เพาะปลูก ๖๓๓ ไร่ จำนวนพื้นที่ที่คงเหลือที่สามารถเก็บเกี่ยวได้ ไม่สามารถทราบจำนวนไร่ได้ เพราะผลการเพาะปลูกยังไม่ได้ดีเท่าที่ควร เนื่องจากได้เกิดความเสียหายจากน้ำท่วมนานเกินไป และเป็นผลเสียหายจากการที่มีศัตรูพืชจำพวกหนู (Rat Damage) มาแทะกินฝักข้าวโพดขณะฝักกำลังเจริญเติบโต จึงสามารถเก็บเกี่ยวได้น้อยกว่าที่ประมาณ

ต้นทุนการผลิตข้าวฟ่าง ในตารางที่ ๕.๑๐ ต้นทุนการผลิตจริงต่อไร่สูงกว่าต้นทุนที่ประมาณ เพราะการปลูกจริงใช้ปุ๋ย ๓๕๖.๘๓ บาทต่อไร่ แต่ต้นทุนประมาณใช้ปุ๋ยเพียง ๒๓๕ บาทต่อไร่ การใช้จริงมากกว่าไร่ละ ๑๒๑.๘๓ บาท ทั้งนี้เพราะการปลูกยังไม่สามารถใช้ประโยชน์จากปุ๋ยคอก ได้เต็มที่ จึงต้องใช้ปุ๋ยที่สั่งซื้อ ทำให้ต้นทุนการใช้ปุ๋ยของพื้นที่ ๗๖๓ ไร่ สูงกว่าประมาณถึง ๙๒,๙๕๖.๒๙ บาท และต้นทุนเมล็ดพันธุ์สูงกว่าที่ประมาณ ทั้งนี้เพราะการปลูกในบางแปลงไม่ได้ผล จึงได้เพาะปลูกใหม่

ต้นทุนจริงรวม ไร่ละ ๑,๑๕๐.๗๔ บาท ในขณะที่ต้นทุนประมาณ ไร่ละ ๙๕๙.๖๖ บาท ส่วนหนึ่งของต้นทุนจริงรวมสูง เพราะค่าใช้จ่ายอื่น ๆ มี ค่าซ่อมบำรุง เปลี่ยนอะไหล่ของเครื่องจักรกล และค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน จำนวน ๕๔๘.๑๓ บาทต่อไร่ จากยอดขายข้าวฟ่างเดือนมิถุนายน ๒๕๒๓ จำนวน ๒๙๑,๕๗๑ บาท สามารถขายข้าวฟ่างได้ ๑,๔๐๑ กระสอบ จำนวน ๑๐๖,๓๖๘ กิโลกรัม ราคา กิโลกรัมละประมาณ ๒.๗๔ บาท ที่ใช้ราคาประมาณเพราะข้าวฟ่างบางส่วนที่ตีขายได้ กิโลกรัมละ ๒.๙๐ บาท บางส่วนที่มีเปลือกและดินปนมาก ขายได้เพียง กิโลกรัมละ ๒.๖๐ บาท

การปลูกข้าว เหลืองถ้าจะให้ได้ผลต้องประกอบด้วย เหตุผลหลายอย่าง นอกจากสภาพดิน การปลูกเมล็ดพันธุ์กับเชื้อโรโซเบียม ยังต้องระวัง เรื่องวัชพืชและศัตรูพืชต่าง ๆ ทำให้ต้องใช้ ต้นทุน เกี่ยวกับปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืชสูง เมื่อเปรียบเทียบกับพืชชนิดอื่น ๆ จากจำนวนเงินต้นทุน การผลิตของข้าว เหลือง ตามตารางที่ ๕.๑๐ ต้นทุนจริงต่ำกว่าที่ประมาณ อาจจะเป็นได้ว่าใช้ปุ๋ย และยากำจัดศัตรูพืชน้อยกว่าที่ควร เนื่องจากการปลูกครั้งแรกอาจจะยังไม่ได้ใช้ปุ๋ยและยากำจัด ศัตรูพืช หรืออาจ เป็นว่าได้ใช้ปุ๋ยคอกมาก จึงทำให้ต้นทุนปุ๋ยที่ซื้อมาน้อย หรืออีกนัยหนึ่งคือ ในพื้นที่ แปลงเดียวกัน ได้มีการพรวนและปลูกใหม่ จึงทำให้ต้นทุนของ เมล็ดพันธุ์สูงกว่าประมาณการเป็น จำนวนไร่ละ ๑๐๘.๒๖-๖๐.๐๐ เท่ากับ ๔๘.๒๖ บาท ส่วนปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืชใช้น้อย กรณีข้าว เหลือง ถ้าเก็บเกี่ยวได้ไร่ละ ๒๕๐ กิโลกรัม ต่อไร่ การปลูกครั้งนี้ก็จะได้กำไร

แต่ตัวเหลืองรุ่นนี้ครั้งแรกปลูกแล้วไม่ได้ผล ได้ทำการไถทิ้งและปลูกใหม่ ส่วนการปลูกครั้งหลังปรากฏว่าได้รับความเสียหายเนื่องจากน้ำป่าได้ไหลท่วมและขังจนทำให้ต้นเสียหายหมด และแม่น้ำปิงมีน้ำหลากมาก จึงทำให้ไม่สามารถปล่อยน้ำลงสู่แม่น้ำได้

ข. ต้นทุนการผลิตสุกร

จากลักษณะโครงการฟาร์มก้าแพงเพชร ที่แบ่งแยกการเลี้ยงเป็นพ่อแม่พันธุ์แล้วผลิตลูกสุกรในโรงเรือนสุกรพันธุ์ แล้วส่งลูกสุกรอายุประมาณ ๘ สัปดาห์ ให้ทางโรงเรือนสุกรขุนเลี้ยงจนกระทั่งจำหน่ายได้ การศึกษาต้นทุนสุกรจึงจะแบ่งแยกกล่าวเป็นสองขั้นตอน คือ ต้นทุนการผลิตสุกรอายุ ๘ สัปดาห์ และ ต้นทุนการผลิตสุกรขุน

๑. ต้นทุนการผลิตสุกรอายุ ๘ สัปดาห์

ต้นทุนการผลิตสุกรตัวหนึ่ง ๆ ประกอบด้วย ค่าพันธุ์สัตว์ ค่าอาหาร ค่ายา และวัคซีน ค่าใช้จ่ายฟาร์มต่าง ๆ เช่น ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน เงินเดือนของเจ้าหน้าที่บริหาร ค่าน้ำ ค่าไฟ และค่าใช้จ่ายบริหารอื่น ๆ

จากการที่โรงเรือนสุกรพันธุ์ของโครงการมีการเลี้ยงทั้งพ่อแม่พันธุ์แท้ และพ่อแม่พันธุ์สองสาย ดังนั้นต้นทุนสุกรที่ผลิตได้ จึงมีทั้งต้นทุนของสุกรพันธุ์แท้ และต้นทุนของสุกรพันธุ์สองสาย^๑ ต่อลูกสุกร ๑ ตัว

^๑สุกรพันธุ์สองสาย หมายถึงการนำแม่พันธุ์แลนด์เรซ หรือแม่พันธุ์อาร์จิวท์ ผสมกับพ่อพันธุ์อูรอก จะได้ลูกสุกรสองสายเลือด ถ้าได้ลูกสุกรเพศผู้จะเลี้ยงเป็นสุกรขุน แต่ถ้าได้ลูกสุกรเพศเมีย สามารถคัดเป็นพันธุ์ได้ แต่ถ้าตัวใดลักษณะไม่เหมาะสมเป็นแม่พันธุ์ จะคัดเป็นสุกรขุน

ตารางที่ ๕.๑๑

ต้นทุนของลูกสุกรพันธุ์แท้ (Pure Line Breeder)

รายการ	พ่อพันธุ์	แม่พันธุ์	เฉลี่ย(บาท)
ต้นทุน พ่อพันธุ์-แม่พันธุ์ อายุ ๑๖ สัปดาห์	๑๕,๐๐๐.๐๐	๑๕,๐๐๐.๐๐	
ค่าอาหาร ๑๗-๒๐๘ สัปดาห์ ^๑	๑๒,๐๐๕.๖๑	๑๒,๐๐๕.๖๑	
ค่าใช้จ่ายฟาร์ม ๑๗-๒๐๘ สัปดาห์ ^๒	๓,๔๓๑.๐๔	๓,๔๓๑.๐๔	
รวมต้นทุนตลอดอายุการใช้งาน	๓๐,๔๓๖.๖๕	๓๐,๔๓๖.๖๕	
หัก ราคาซาก ^๓	(๑,๘๕๐.๐๐)	(๑,๘๕๐.๐๐)	
ลูกสุกรพันธุ์คัดทั้ง ๒๓ ตัว ๆ ละ ๑๐๐ บาท ^๔	-	(๒,๓๐๐.๐๐)	
	๒๘,๕๘๖.๖๕	๒๖,๒๘๖.๖๕	
ส่วนเฉลี่ย แม่พันธุ์ ๓๖ ตัว ต่อ		๑๐๐%	๒๖,๒๘๖.๖๕
พ่อพันธุ์ ๒ ตัว หรือ ๑ : ๑๘ ^๕	๕.๕๖%		๑,๕๘๘.๑๕
ต้นทุนลูกสุกรพันธุ์ที่ผลิตได้รวม			๒๗,๘๗๔.๘๐
ต้นทุนลูกสุกรพันธุ์ต่อตัว (ผลิตได้ ๑๗ ตัว)			๑,๖๓๕.๖๔

การคำนวณการผลิตลูกสุกรพันธุ์ ๑๗ ตัว

	เพศผู้	เพศเมีย	รวม (ตัว)
แม่พันธุ์ ๑ ตัว มีผลผลิตตลอดอายุ			
๔ ครอก เฉลี่ยครอกละ ๘ ตัว	๒๐	๒๐	๔๐
หัก เพศเมียคัดทิ้งเป็นสุกรขุน ๓๐%		(๖)	(๖)
เพศผู้คัดทิ้งเป็นสุกรขุน ๘๕%	(๑๗)		(๑๗)
ผลผลิตลูกสุกรพันธุ์แท้ตลอดอายุ			๑๗

ที่มา: ฝ่ายบัญชีสุกร โครงการฟาร์มกำแพงเพชร

ตารางที่ ๕.๑๒

ต้นทุนของลูกสุกรสองสาย (Two-Way Crossing Breed)

รายการ	พ่อพันธุ์	แม่พันธุ์	เฉลี่ย(บาท)
ส่วนเฉลี่ยต้นทุน พ่อพันธุ์ แม่พันธุ์	๑,๖๓๙.๖๙	๑,๖๓๙.๖๙	
ค่าอาหาร	๑๒,๔๕๔.๖๙	๑๒,๔๕๔.๖๙	
ค่าใช้จ่ายฟาร์ม	๓,๗๑๖.๙๖	๓,๗๑๖.๙๖	
รวมต้นทุนสุกรพันธุ์ตลอดอายุใช้งาน	๑๗,๘๑๑.๓๔	๑๗,๘๑๑.๓๔	
<u>หัก</u> ราคาซาก	(๑,๖๐๐.๐๐)	(๑,๖๐๐.๐๐)	
ลูกสุกรพันธุ์คัดทั้ง ๒๓ ตัว ๆ ละ ๑๐๐ บาท	-	(๒,๓๐๐.๐๐)	
	๑๖,๒๑๑.๓๔	๑๓,๙๑๑.๐๖	
ส่วนเฉลี่ย แม่พันธุ์ ๓๖ ตัว ต่อ		๑๐๐%	๑๓,๙๑๑.๐๖
พ่อพันธุ์ ๒ ตัว หรือ ๑ : ๑๘	๕.๕๖%		๕๐๐.๖๓
ต้นทุนลูกสุกรพันธุ์ พันธุ์ ๒ สาย ที่ผลิตได้รวม			๑๔,๔๑๑.๖๙
ต้นทุนลูกสุกรพันธุ์สองสายต่อตัว (ผลิตได้ ๑๓ ตัว)			๑,๑๐๘.๒๖

การคำนวณผลผลิตลูกสุกร ๑๓ ตัว

	เพศผู้	เพศเมีย	รวม (ตัว)
แม่พันธุ์ ๑ ตัว มีผลผลิต ๕ ครอก ๆ ละ ๘ ตัว	๒๐	๒๐	๔๐
<u>หัก</u> คัดทิ้งเพศผู้ทั้งหมดเป็นสุกรขุน	(๒๐)		(๒๐)
คัดทิ้งไม่ผ่านทดสอบ ๓๕%		(๗)	(๗)
ผลผลิตลูกสุกรพันธุ์สองสายตลอดอายุ			๑๓

ที่มา: ฝ่ายบัญชีสุกร โครงการฟาร์มกำแพงเพชร

ตารางที่ ๕.๑๓
ต้นทุนของลูกสุกรขุน

รายการ	พ่อพันธุ์	แม่พันธุ์	เฉลี่ย
ส่วนเฉลี่ยต้นทุนพ่อ-แม่พันธุ์	๑,๖๓๙.๖๙	๑,๑๓๙.๓๖	
ค่าอาหาร	๑๒,๔๕๔.๖๙	๑๒,๔๕๔.๖๙	
ค่าใช้จ่ายฟาร์ม	๓,๗๑๖.๙๖	๓,๗๑๖.๙๖	
รวมต้นทุนสุกรพันธุ์ตลอดอายุใช้งาน	๑๗,๘๑๑.๓๔	๑๗,๓๑๑.๐๑	
หัก ราคาซาก	(๑,๖๐๐.๐๐)	(๑,๖๐๐.๐๐)	
ต้นทุนสุกรพันธุ์สุทธิ	๑๖,๒๑๑.๓๔	๑๕,๗๑๑.๐๑	
ส่วนเฉลี่ยแม่พันธุ์ ๓๖ ตัว ต่อ		๑๐๐%	๑๕,๗๑๑.๐๑
พ่อพันธุ์ ๒ ตัว หรือ ๑ : ๑๘	๕.๕๖%		๘๐๐.๖๓
ต้นทุนลูกสุกรขุนที่ผลิตได้รวม			๑๖,๖๑๑.๖๔
เฉลี่ยพ่อแม่พันธุ์ต่อลูกสุกรขุน ๑ ตัว (ผลิตได้ ๓๖ ตัว)			๔๖๑.๔๓

การคำนวณผลผลิตลูกสุกรขุน

แม่พันธุ์ ๑ ตัว มีผลผลิตได้ ๕ ครอก ๆ ละ ๘ ตัว	๔๐ ตัว
หัก คัดทิ้งสุกรคุณภาพต่ำหรือพิการ ๑๐%	๔ ตัว
ผลผลิตลูกสุกรขุน	<u>๓๖</u> ตัว

ที่มา: ฝ่ายบัญชีสุกร โครงการฟาร์มกำแพงเพชร

หมายเหตุ ๑ การคำนวณค่าอาหาร (ตามตารางที่ ๕.๑๑)

ตารางที่ ๕.๑๔

การใช้อาหารสุกรพันธุ์ ต่อ ตัว

อายุ (สัปดาห์)	ช่วงอายุ (วัน)	อาหารที่กิน (กก./วัน)	เบอร์อาหาร	ราคาอาหาร (บาท/กก.)	อาหารที่กิน (บาท/วัน)	จำนวนเงิน ค่าอาหาร	ค่าอาหารสะสม (บาท)
๑-๒	๑๔	๐.๑	๕๕๑	๕.๑๗๑	๐.๕๑๗๑	๗.๒๓๔	๗.๒๓๔
๓-๔	๑๔	๐.๓	"	"	๑.๕๕๑	๒๑.๗๑๔	๒๘.๙๔๓
๕-๖	๑๔	๐.๖๒	"	"	๓.๒๐๖	๔๔.๘๘๔	๗๓.๘๓๗
๗-๘	๑๔	๐.๘	"	"	๔.๑๓๗	๕๗.๙๘๘	๑๓๑.๗๕๕
๙-๑๐	๑๔	๐.๙๕	๕๕๒	๔.๒๐๘	๓.๙๙๘	๕๕.๙๗๒	๑๘๗.๗๒๗
๑๑-๑๒	๑๔	๑.๒	"	"	๕.๐๔๐	๗๐.๗๐๐	๒๕๘.๔๒๗
๑๓-๑๖	๒๔	๑.๘	๕๖๓	๓.๗๘๓	๖.๘๐๙	๑๙๐.๖๕๒	๔๔๙.๐๗๙
๑๗-๒๐	๒๔	๒.๓๕	"	"	๘.๘๙๐	๒๕๘.๙๒๐	๖๙๗.๙๙๙
๒๑-๒๔	๒๔	๒.๖๕	"	"	๑๐.๐๒๕	๒๘๐.๗๐๐	๙๗๘.๖๙๙
๒๕-๒๘	๒๔	๒.๘	"	"	๑๐.๕๙๒	๒๙๖.๕๗๖	๑,๒๗๕.๒๗๕
๒๙-๓๒	๒๔	๒.๓๑	๕๖๖	๓.๘๖๘	๘.๙๓๕	๒๕๐.๑๘๐	๑,๕๒๕.๔๕๕
๓๓-๓๖	๒๔	๒.๓๑	"	"	๘.๙๓๕	๒๕๐.๑๘๐	๑,๗๗๕.๖๓๕
๓๗-๖๐	๑๖๘	๒.๓๒	"	"	๘.๙๓๕	๑,๕๐๗.๖๓๒	๔,๒๘๓.๒๖๗
๖๑-๘๔	๑๖๘	"	"	"	๘.๙๓๕	"	๕,๑๗๖.๒๐๒
๘๕-๑๐๘	๑๖๘	"	"	"	"	"	๖,๐๖๙.๑๓๑
๑๐๙-๑๓๒	๑๖๘	"	"	"	"	"	๖,๙๖๒.๐๖๓
๑๓๓-๑๕๖	๑๖๘	"	"	"	"	"	๗,๘๕๕.๐๐๕
๑๕๗-๑๘๐	๑๖๘	"	"	"	"	"	๘,๗๔๘.๐๐๕

ตารางที่ ๕.๑๔ (ต่อ)

อายุ (สัปดาห์)	ช่วงอายุ (วัน)	อาหารที่กิน (กก./วัน)	เบอร์อาหาร	ราคาอาหาร (บาท/กก.)	อาหารที่กิน (บาท/วัน)	จำนวนเงิน ค่าอาหาร	ค่าอาหารสะสม (บาท)
๑๘๑-๒๐๔	๑๖๘	๒.๓๒	๕๖๖	๓.๘๖๘	๘.๘๗๔	๑,๕๐๗.๖๓๒	๑๒,๓๒๙.๐๕๙
มากกว่า ๒๐๔	๑๔	"	"	"	"	๑๒๕.๖๓๖	๑๒,๔๕๔.๖๙๕

ที่มา: ฝ่ายบัญชีสุกร โครงการฟาร์มกำแพงเพชร

ราคาอาหารเป็นราคาเฉลี่ยของเดือนมกราคม ๒๕๒๓

ค่าอาหารของตารางที่ ๕.๑๑ = ๑๗-๒๐๔ สัปดาห์ = ๑๒,๔๕๔.๖๙๕ - ๔๔๙.๐๗๙

หรือตามตารางที่ ๕.๑๔ = ๒๐๘-๑๖ สัปดาห์ = ๑๒,๐๐๔.๖๑๖ บาท

หมายเหตุ ๒ การคำนวณค่าใช้จ่ายฟาร์มในการผลิตสุกร (ตามตารางที่ ๕.๑๑)

ค่าใช้จ่ายฟาร์มในการผลิต ประกอบด้วย ค่ายาและวัคซีน ค่าวัสดุสิ้นเปลืองใช้ไปต่าง ๆ

ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า เงินเดือนพนักงาน ค่าเบี้ยประกันจ่าย ค่าเสื่อมราคา

ค่าใช้จ่ายตลอดปี ระยะ ๑๒ เดือน = ๔,๐๕๑,๖๗๗.๘๐ บาท

จำนวนสุกร เฉลี่ยต่อปี = ๔,๔๓๕ ตัว

ดังนั้นค่าใช้จ่ายในการผลิตต่อตัวต่อปี = $\frac{๔,๐๕๑,๖๗๗.๘๐}{๔,๔๓๕}$

= ๙๒๙ บาท ต่อตัวต่อปี

ค่าใช้จ่ายในการผลิตต่อตัวต่อสัปดาห์ = $\frac{๙๒๙}{๕๒} = ๑๗.๘๗$ บาท

ค่าใช้จ่าย ต่อตัว ต่อ ๒ สัปดาห์ = ๓๕.๗๔ บาท

ค่าใช้จ่าย ระยะเวลา ๒๐๘ สัปดาห์ = ๓,๗๑๖.๘๖ บาทต่อตัว

ค่าใช้จ่ายระยะเวลา ๒๐๘ - ๑๖ สัปดาห์ = ๑๙๒ สัปดาห์ = ๓,๔๑๓.๐๔ บาทต่อตัว

หมายเหตุ ๓ ราคาซากของสุกร (ตารางที่ ๕.๑๑)

ราคาซากสำหรับการคิดต้นทุนสุกรในที่นี้ ถือว่าสุกรพ่อแม่พันธุ์สามารถใช้งาน คือให้ผลผลิตตลอดอายุ ๒๐๘ สัปดาห์ หรือ ๔ ปี ดังนั้นหลังจากนั้นจะจับส่งออกจำหน่าย ราคาของสุกรกรณีนี้จะต่ำกว่าราคาสุกรขุน กล่าวคือราคาต่อกิโลกรัมจะต่ำ อาจจะอยู่ระหว่างกิโลกรัมละ ๑๒-๑๓ บาท ดังนั้นจึงประมาณราคาซากของสุกรพันธุ์แท้เฉลี่ยตัวละ ๑,๘๕๐ บาท และราคาซากของสุกรสองสายเฉลี่ยตัวละ ๑,๖๐๐ บาท

หมายเหตุ ๔ ราคาลูกสุกรคัดทิ้ง (ตารางที่ ๕.๑๑)

ราคาลูกสุกรคัดทิ้ง เป็นราคาที่คาดว่าจะขายได้สำหรับสุกรที่ตายหรือพิการ ซึ่งเกิดมาในอาทิตย์แรก ๆ หรือก่อนหย่านม คือก่อนอายุ ๔ สัปดาห์

หมายเหตุ ๕ อัตราส่วนพ่อพันธุ์ต่อแม่พันธุ์ (ตารางที่ ๕.๑๑)

เนื่องจากตามนโยบายของโครงการเดิมได้กำหนดให้เลี้ยงพ่อพันธุ์ ๒ ตัว ต่อแม่พันธุ์ ๓๖ ตัว ต่อ ๑ โรงเรือน ดังนั้นอัตราส่วน พ่อพันธุ์ต่อแม่พันธุ์ จึงเท่ากับ ๑ : ๑๘

ตารางที่ ๕.๑๔

ต้นทุนสุกรขุนอายุ ๘ สัปดาห์

อายุ (สัปดาห์)	มูลค่าเริ่มต้น	ต้นทุนอาหาร สะสม ๑	ค่าใช้จ่ายในการผลิต สะสม ๒	มูลค่ารวม
๑-๒	๕๖๑.๔๓	๗.๒๓๔	๓๕.๗๔	๕๐๔.๔๐๔
๓-๔		๒๘.๔๕๓	๗๑.๔๘	๕๖๑.๘๖๓
๕-๖		๗๓.๘๓๗	๑๐๗.๒๒๒	๖๔๒.๘๘๗
๗-๘		๑๓๑.๗๕๕	๑๔๒.๙๖	๗๓๖.๑๔๕

^๑ จากตารางที่ ๕.๑๔

^๒ จากหมายเหตุที่ ๒

ที่มา: ตารางที่ ๕.๑๑ ถึง ๕.๑๓

ตารางที่ ๕.๑๕ เป็นต้นทุนของสุกรขุน ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งอายุ ๔ สัปดาห์ มูลค่าลูกสุกรขุนแรกเกิดตัวละ ๔๖๑.๔๓ บาท เป็นผลจากการที่คำนวณต้นทุนพ่อแม่พันธุ์ ค่าอาหาร ตลอดอายุการให้ผลผลิต การให้ยาและวัคซีนสุกร ตลอดจนถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น เงินเดือนของสัตวแพทย์ สัตวบาล รวมทั้งพนักงานที่ทำงานในฟาร์มสุกร ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน ประกอบด้วย โรงเรือนเล้า อุปกรณ์ฟาร์มต่าง ๆ นอกจากนี้มีค่าใช้จ่ายบริหารอื่น ๆ

เนื่องจากพ่อแม่พันธุ์ที่นำมาเลี้ยงในโครงการ มีทั้งสุกรพันธุ์แท้ คือ พันธุ์แลนด์เรซ ลาร์จไวท์ และพันธุ์ดุก และมิสุกรพันธุ์สองสาย คือ เป็นพันธุ์ที่เกิดจากการนำ

แม่พันธุ์ลาร์จไวท์ (Y) ผสมกับ พ่อพันธุ์ดุก (D)

แม่พันธุ์แลนด์เรซ (L) ผสมกับ พ่อพันธุ์ลาร์จไวท์ (Y)

พ่อพันธุ์แลนด์เรซ (L) ผสมกับ แม่พันธุ์ลาร์จไวท์ (Y)

ดังนั้น ต้นทุนของสุกรจึงมาจากต้นทุนพันธุ์แท้ต่อตัว ตามตารางที่ ๕.๑๑ ซึ่งได้ยึดถือหลักเดียวกับการเลี้ยงสุกรที่ฟาร์มสี่คิ้วของบริษัทกรุงเทพฯ อาหารสัตว์ จำกัด ต้นทุนลูกสุกรพันธุ์แท้ ๑ ตัว เท่ากับ ๑,๖๓๔.๖๔ บาท โดยถือว่าผลผลิตจากพ่อแม่พันธุ์มีประมาณ ๔ ครอก ๆ ละ ๔ ตัว ถ้าลูกสุกรที่เกิดมาเป็นเพศเมีย สามารถคัดเป็นแม่พันธุ์ได้ถึง ๗๐% และลูกสุกรเพศผู้ สามารถคัดเป็นพ่อพันธุ์ได้เพียง ๑๕% จึงเหลือเป็นลูกสุกรพันธุ์ประมาณ ๑๗ ตัว จากทั้งหมด ๔๐ ตัว

ส่วนต้นทุนลูกสุกรพันธุ์สองสาย ตามตารางที่ ๕.๑๒ เป็นการผสมระหว่างสุกรพันธุ์แท้ ๒ พันธุ์ ผลผลิตที่ได้คือลูกสุกรสองสายซึ่งมีต้นทุนต่อตัว ๑,๑๓๔.๓๖ บาท และเช่นเดียวกับแม่พันธุ์แท้ แม่พันธุ์สองสายสามารถให้ผลผลิต ๔ ครอก ๆ ละ ๔ ตัว ลูกสุกรพันธุ์สองสาย ถ้าเกิดมาเป็นเพศผู้ จะตอนเพื่อเลี้ยงเป็นสุกรขุนเพียงอย่างเดียว เนื่องจากถ้าใช้เป็นพ่อพันธุ์มักจะทำให้ลูกสุกรที่มีลักษณะในทางลบ คือ คายง่าย พิกการ เป็นต้น แต่ถ้าลูกสุกรที่เกิดจากสุกรพันธุ์สองสายเป็นเพศเมีย ส่วนใหญ่จะสามารถใช้ เป็นแม่พันธุ์ได้ถึง ๖๕% เป็นสุกรขุน ๓๕% ดังนั้นจึงคัดเป็นแม่พันธุ์ได้ ๑๓ ตัว

จากต้นทุนพ่อแม่พันธุ์ต่อตัว ตามตารางที่ ๕.๑๑ และต้นทุนแม่พันธุ์ต่อตัว ตามตารางที่ ๕.๑๒ ถ้าหากว่าแม่พันธุ์ที่ได้เกิดจากการผสมระหว่าง

แม่พันธุ์แลนด์เรซ (L) กับพ่อพันธุ์ดุก (D) = DL

แม่พันธุ์ลาร์จไวท์ (Y) กับพ่อพันธุ์ดุก (D) = DY

แม่พันธุ์ (DL หรือ DY) ดังกล่าว ถ้าหากนำไปผสมกับพ่อพันธุ์อรุค ผลผลิตที่ได้ ก็ยังคงเป็นสุกรสองสาย และเลี้ยงเป็นสุกรขุนเพียงอย่างเดียว แต่ถ้านำแม่พันธุ์ (DL หรือ DY) ผสมกับพ่อพันธุ์แลนด์เรซ หรือพ่อพันธุ์ดาร์จไวท์ จะได้สุกรสามสาย ลูกสุกรสามสายจะเลี้ยงเป็นสุกรขุนอย่างเดียว ตามตารางที่ ๕.๑๓

จากตารางที่ ๕.๑๓ จะได้ต้นทุนของลูกสุกรขุนแรกเกิดตัวละ ๔๖๑.๔๓ บาท โดยถือว่าลูกสุกรที่เกิดมาไม่ว่าจะเป็นสองสายหรือสามสาย จากจำนวน ๔๐ ตัวตลอดอายุแม่และพ่อสุกร สามารถเลี้ยงเป็นสุกรขุนได้ถึง ๓๖ ตัว ส่วนอีก ๔ ตัว อาจจะมีคุณภาพต่ำหรือพิการ จำนวนลูกสุกรต่อครอกซึ่งประมาณไว้ครอกละ ๔ ตัว เป็นจำนวนที่ประมาณค่าที่สุด เนื่องจากครอกหนึ่ง ๆ อาจจะได้ลูกสุกร ๔-๑๔ ตัว

ค่าตอบแทนจากการเลี้ยงสุกรพันธุ์ ตัวละ ๔๐ บาท ซึ่งถือเป็นต้นทุนการผลิตสุกรนั้น ได้นับรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายฟาร์มแล้ว จึงไม่ได้เพิ่มต้นทุนดังกล่าวในตารางที่ ๕.๑๔ ซึ่งจะจ่ายให้เกษตรกรเมื่อเลี้ยงสุกรได้อายุประมาณ ๘ สัปดาห์ ดังนั้นต้นทุนในตารางที่ ๕.๑๔ จึงถือเป็นต้นทุนเริ่มต้นของทางด้านโรงเรือนสุกรขุนสำหรับการเลี้ยงสุกรจนกระทั่งอายุประมาณ ๒๔-๒๘ สัปดาห์

๒. ต้นทุนการผลิตสุกรขุน

จากต้นทุนของสุกรอายุ ๘ สัปดาห์ ตามตารางที่ ๕.๑๔ ซึ่งมีมูลค่าต่อตัว ๗๓๖.๑๔๔ บาท ทางโครงการฟาร์มกำแพงเพชรจะโอนสุกรดังกล่าวไปเลี้ยงยังโรงเรือนสุกรขุน และนับเป็นต้นทุนเริ่มต้นของโรงเรือนสุกรขุน เมื่อเลี้ยงสุกรต่อไปอีกประมาณ ๑๖ สัปดาห์ มูลค่าสุกรอายุ ๒๔ สัปดาห์ จะเป็น ๑,๔๗๘.๓๒๔ บาทต่อตัว ตามตารางที่ ๕.๑๖

ตารางที่ ๕.๑๖
 ต้นทุนสุกรขุนอายุ ๒๔ สัปดาห์

อายุ (สัปดาห์)	มูลค่าเริ่มต้น	ต้นทุนอาหาร สะสม ๑	ค่าใช้จ่ายในการ ผลิต ๒	มูลค่ารวม
-๘	๔๖๑.๔๓	๑๓๑.๗๕๕	๑๔๒.๙๖	๗๓๖.๑๔๕
๙-๑๐		๑๘๗.๗๒๗	๑๗๘.๗๐	๘๒๗.๘๕๗
๑๑-๑๒		๒๕๘.๔๒๗	๒๑๕.๔๔	๙๓๕.๒๙๗
๑๓-๑๔		๓๕๐.๕๓๓	๒๕๐.๑๘	๑,๐๖๒.๑๕๓
๑๕-๑๖		๔๔๒.๖๓๙	๒๘๕.๙๒	๑,๑๘๙.๙๘๙
๑๗-๑๘		๕๕๘.๒๒๓	๓๒๑.๖๖	๑,๓๑๑.๓๑๓
๑๙-๒๐		๖๗๓.๘๐๗	๓๕๗.๔๐	๑,๔๙๒.๖๓๗
๒๑-๒๒		๗๙๕.๒๒๙	๓๙๓.๑๕	๑,๖๘๙.๗๘๙
๒๓-๒๔		๙๑๖.๖๔๑	๔๒๘.๘๘	๑,๘๐๖.๙๖๑
เกินกว่า ๒๔		๙๘๐.๗๙๙	๕๓๖.๑๐	๑,๙๗๘.๓๒๙

ที่มา: จากตารางที่ ๕.๑๕

หมายเหตุ ๑

ต้นทุนอาหารสะสมของสุกรขุน ในตารางที่ ๕.๑๕ และ ๕.๑๖ การคำนวณต้นทุนอาหาร
 สุกรขุน มาจากตารางต่อไปนี้ คือ

ตารางที่ ๕.๑๗
การใช้อาหารสุกรขุน ต่อ ตัว

อายุ (สัปดาห์)	ช่วงอายุ (วัน)	อาหารที่กิน (กก./วัน)	เบอร์อาหาร	ราคาอาหาร (บาท/กก.)	อาหารที่กิน (บาท/วัน)	จำนวนเงินค่าอาหารในช่วงอายุ	ค่าอาหารสะสม (บาท)
๑-๒	๑๔	๐.๑	๕๕๑	๕.๑๓๑	๐.๕๑๓๑	๗.๒๓๙	๗.๒๓๙
๓-๔	๑๔	๐.๓			๑.๕๕๑	๒๑.๗๑๔	๒๘.๙๕๓
๕-๖	๑๔	๐.๖๒			๓.๒๐๖	๔๔.๘๘๔	๗๓.๘๓๗
๗-๘	๑๔	๐.๘			๔.๑๓๗	๕๗.๙๑๘	๑๓๑.๗๕๕
๙-๑๐	๑๔	๐.๙๕	๕๕๒	๔.๒๐๘	๓.๙๘๘	๕๕.๙๗๒	๑๘๗.๗๒๗
๑๑-๑๒	๑๔	๑.๒			๕.๐๕๐	๗๐.๗๐๐	๒๕๘.๔๒๗
๑๓-๑๔	๑๔	๑.๘	๕๕๓	๓.๖๕๕	๖.๕๗๙	๙๒.๑๐๖	๓๕๐.๕๓๓
๑๕-๑๖	๑๔	๑.๘			๖.๕๗๙	๙๒.๑๐๖	๔๔๒.๖๓๙
๑๗-๑๘	๑๔	๒.๓๕	๕๕๔	๓.๕๑๓	๘.๒๕๖	๑๑๕.๕๘๔	๕๕๘.๒๒๓
๑๙-๒๐	๑๔	๒.๓๕			๘.๒๕๖	๑๑๕.๕๘๔	๖๗๓.๘๐๗
๒๑-๒๒	๑๔	๒.๖๕	๕๕๕	๓.๒๗๓	๘.๖๗๓	๑๒๑.๔๒๒	๗๙๕.๒๒๙
๒๓-๒๔	๑๔	๒.๖๕			๘.๖๗๓	๑๒๑.๔๒๒	๙๑๖.๖๕๑
มากกว่า ๒๔	๗	๒.๘			๙.๑๖๔	๖๔.๑๔๘	๙๘๐.๗๙๙

ที่มา: ฝ่ายบัญชีสุกร โครงการฟาร์มกำแพงเพชร

ราคาอาหารในตารางที่ ๕.๑๗ เป็นราคาอาหารที่ซื้อจากบริษัทกรุงเทพฯ อาหารสัตว์ จำกัด
เฉลี่ยตลอดเดือนมกราคม ๒๕๒๓

หมายเหตุ ๒ ค่าใช้จ่ายในการผลิต

จากการคำนวณได้ ค่าใช้จ่ายในการผลิตต่อตัวต่อสัปดาห์ = ๑๗.๘๗ บาท

ช่วงอายุในตารางที่ ๕.๑๕ และ ๕.๑๖ เพิ่มช่วงละ ๒ สัปดาห์ ดังนั้นค่าใช้จ่ายในการผลิต

จึงเพิ่มขึ้นช่วงละ $๑๗.๘๗ \times ๒ = ๓๕.๗๔$ บาท และสะสมทุก ๆ ๒ สัปดาห์

วิธีบันทึกต้นทุนการผลิตสุกร

การบันทึกต้นทุนสุกร จะเริ่มจากการบันทึกต้นทุนของลูกสุกร ซึ่งประกอบด้วย ส่วนเฉลี่ย พ่อแม่พันธุ์ ค่าอาหารสัตว์ ค่ายาและวัคซีน ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า เงินเดือนพนักงาน ค่าเบี้ยประกัน ค่าดอกเบี้ย และค่าเสื่อมราคาโรงเรือน โดยจะบันทึกในบัตรที่จัดทำขึ้น เพื่อแยกต้นทุนของแต่ละเล้า แสดงรายละเอียด ชื่อเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของโครงการ ที่อยู่ รหัสสมาชิก งวดที่ของการเลี้ยง วันที่ มูลค่าของสุกรพันธุ์และจำนวนตัว การใช้อาหาร การใช้ยา และแสดงอายุลูกสุกร การจับลูกสุกรออก รวมทั้งรายการอื่น ๆ ซึ่งได้แสดงไว้ในตารางที่ ๕.๑๔

๑. การบันทึกต้นทุนสุกรพันธุ์

จากตารางที่ ๕.๑๔ เมื่อได้จัดบันทึกรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงของสุกรพันธุ์ การใช้อาหารและยา ตลอดจนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ แล้ว และในตอนสิ้นเดือนจะจัดบันทึกอาหารคงเหลือ เพื่อหาจำนวนเงินของอาหารที่ใช้ไป รหัสอาหาร ๕๖๖ และ ๕๕๑ เป็นอาหารสำเร็จรูปของบริษัท กรุงเทพฯ อาหารสัตว์ จำกัด หมายเลข ๕๖๖ ใช้สำหรับเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์ และหมายเลข ๕๕๑ ใช้สำหรับเลี้ยงลูกสุกร ก่อนจับออกส่งไปโรงเรือนสุกรขุน ซึ่งจะมีอายุประมาณ ๔ สัปดาห์

จากตัวเลขที่จัดบันทึกในตารางที่ ๕.๑๔ จะมีการสรุปผลการเลี้ยงประจำงวด

๑ เดือน โดยนำตัวเลขจากตารางที่ ๕.๑๔ บันทึกลงในตารางที่ ๕.๑๕ ตารางที่ ๕.๑๕ เป็นการสรุปผลการเลี้ยงสุกรพันธุ์ของโรงเรือนสุกรพันธุ์ ตั้งแต่เล้าที่ ๑ ถึงเล้าที่ ๔๐ สมาชิกเล้าที่ ๑ มีหมายเลขรหัสสมาชิก ๑๐๐๑ หมายเลข ๑ ตัวแรก หมายถึงเล้าสุกรพันธุ์ ส่วนเลข ๑ ตอนท้าย เป็นหมายเลขเล้า

จำนวนเงินที่บันทึกในช่วง ๑๐๐๑ เริ่มตั้งแต่ (๑) ถึง (๒๕) เป็นการนำตัวเลขจากตารางที่ ๕.๑๔ และนำมาคำนวณเพิ่มเติม คือ (๑) ถึง (๖) ในตารางที่ ๕.๑๔ มาจาก (๑) ถึง (๖) ในตารางที่ ๕.๑๔ รวมกันแล้วเป็น (๗) จำนวนลูกสุกร ๑-๔ สัปดาห์ มาจาก (๘) คำนวณหาต้นทุนผลิตต่อตัวเท่ากับ (๙) ต้นทุนลูกสุกร ๕-๘ สัปดาห์ (๑๐) เป็นยอดยกมาของต้นทุนลูกสุกร ๑-๔ สัปดาห์ของงวดที่แล้ว และรวมกับการเลี้ยงงวดนี้อีก ๔ สัปดาห์ จึงมีต้นทุนยกมาของลูกสุกร ๕-๘ สัปดาห์ นำมารวมกับค่าอาหารลูกสุกรในงวดนี้ (๑๑) จะเป็นต้นทุนทั้งสิ้น (๑๒)

ตารางที่ ๕.๑๘
แสดงรายละเอียดต้นทุนการเลี้ยงสุกรพันธุ์
โครงการหมู่บ้านเกษตรกรรมกำแพงเพชร
สุกรพันธุ์

ชื่อสมาชิก

รหัสสมาชิก ๑๐๐๑

ที่อยู่

งวดที่

วันที่	เลขที่บิล	ค่าสุกรพันธุ์		ค่าอาหาร			ค่ายา		ค่าลูกสุกร		อื่น ๆ	
		จำนวน (ตัว)	จำนวนเงิน	เบอร์	จำนวน (ถุง)	จำนวนเงิน	ชนิดของยา	จำนวน	จำนวนเงิน	๕-๘ สัปดาห์		จับออก
	ยอดยกมา	xx	xxx	xx	x	xxx		x	xxx	(๑๐) xxx	(๑๔) xxx	
				๕๖๖		xxx				(๑๑) xxx		(๕) xxx
				๕๕๑		-						(๖) xxx
	คอกเบี้ยเงินกู้และเงินเบิกเกินบัญชี ค่าเสื่อมราคาโรงเรือนแล้ว ผลตอบแทนจ่ายสมาชิก											(๖) xxx
	(๕๕๑) หักอาหารปลายงวด			๕๕๑		-				(xxx)		
	รวม		xxx			xxx			xxx	(๑๒) xxx	(๑๗) xxx	xxx
	บวกอาหารรับโอน					(๓) xx						
	หักอาหารโอนออก									(๓) (xx)		
	หักอาหารปลายงวด			๕๖๖		(xxx)						
	รวมต้นทุนการเลี้ยง		(๑)		(๒)			(๔)				

รายได้จากการขายสุกร

(๑๘)
xxx

กำไร (ขาดทุน

(๑๕)
xxx

แม่สุกรเข้าคลอก..... แม่ แม่สุกรคัดทิ้ง..... ตัว

ผลผลิตลูกสุกรรวม (๘)..... ตัว จำนวนลูกสุกรที่จับออก (๒๐)..... ตัว

ต้นทุนการผลิตลูกสุกรเฉลี่ย..... บาท ต่อตัว

ต้นทุนการขายลูกสุกรเฉลี่ย..... บาท ต่อตัว

ราคาขายลูกสุกรเฉลี่ย..... บาท ต่อตัว

ตารางที่ ๕.๑๔

สุกรพันธุ์

สรุปผลการเลี้ยงประจำงวด ลีนสุก

รหัสสมาชิก	๑๐๐๑	๑๐๐๒	๑๐๐๓	ถึง ๑๐๔๐
ส่วนเฉลี่ยของสุกรพันธุ์	(๑)			
ค่าอาหารพ่อแม่พันธุ์ ๕๖๖	(๒)			
ค่าอาหารลูกสุกร ๕๕๑	(๓)			
ค่านายและวัคซีน	(๔)			
คอกเบี้ยเงินกู้และเงินเบิกเกินบัญชี	(๕)			
ค่าเสื่อมราคา - โรงเรือนเล้า	(๖)			
รวมต้นทุนผลิต	(๗)			
จำนวนลูกสุกร ๑-๔ สัปดาห์	(๘)			
ต้นทุนผลิตต่อตัว	(๙)			
ต้นทุนลูกสุกร ๕-๘ สัปดาห์	(๑๐)			
ค่าอาหารลูกสุกร ๕๕๑	(๑๑)			
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	(๑๒)			
จำนวนลูกสุกร ๕-๘ สัปดาห์	(๑๓)			
รวมต้นทุนลูกสุกรต่อตัว	(๑๔)			
ต้นทุนลูกสุกรที่โอนออก	(๑๕)			
ผลตอบแทนจ่ายสมาชิก	(๑๖)			
รวมต้นทุนลูกสุกรที่โอน	(๑๗)			
รายได้จากการโอนลูกสุกร	(๑๘)			
กำไร (ขาดทุน)	(๑๙)			
จำนวนลูกสุกรที่โอนออก	(๒๐)			
ต้นทุนต่อตัวของลูกสุกรที่โอน	(๒๑)			
ต้นทุนพ่อแม่และแม่พันธุ์คัดทิ้ง	(๒๒)			
รายได้จากการขายพ่อแม่พันธุ์คัดทิ้ง	(๒๓)			
กำไร (ขาดทุน)	(๒๔)			
กำไร (ขาดทุน) รวม	(๒๕)			

ที่มา: ฝ่ายบัญชีสุกร โครงการฟาร์มกำแพงเพชร

ส่วนจำนวนลูกสุกร ๕-๘ สัปดาห์ (๑๓) ยกมาเช่นกัน และเฉลี่ยต้นทุนต่อตัว ยอดเงิน (๑๒) นี้ ในงวดหน้า จะย้ายไปอยู่บรรทัดที่ (๑๕) เพราะงวดนี้ครบ ๘ สัปดาห์ งวดต่อไปจะจับออกส่งไปยังโรงเรือนสุกรขุน

สำหรับบรรทัดที่ (๑๕) ที่แสดงในงวดนี้ จะแสดงต้นทุนของลูกสุกรที่โอนออก จำนวนตัวที่จับออกนำมาคูณกับ ๗๐ บาทต่อตัว จะได้ผลตอบแทนจ่ายสมาชิก และจะถือเป็นต้นทุนของลูกสุกรที่โอนออก (๑๗) เปรียบเทียบกับรายได้จากการโอนสุกร (๑๘) จะทราบว่าได้กำไรหรือขาดทุน บรรทัดที่ (๒๒) (๒๓) เป็นรายการตัดทิ้งพ่อแม่พันธุ์ที่ไม่สามารถให้ประโยชน์ในการผลิตลูกสุกรอีกแล้ว ต้นทุนที่โอนนี้จะเฉลี่ยจากยอดพ่อแม่พันธุ์ทั้งหมด แต่อาจจะโอนต้นทุนที่เหลือของพ่อแม่พันธุ์ที่ตัดทิ้ง ถ้าสามารถทราบว่าได้ตัดส่วน เฉลี่ยต้นทุนพ่อแม่พันธุ์ไปจำนวนเท่าใดแล้ว บรรทัดที่ (๒๔) เป็นการแสดงกำไรหรือขาดทุนรวมของการเลี้ยงประจำงวด ๑ เดือน หรือประมาณ ๔ สัปดาห์

๒. การบันทึกต้นทุนสุกรขุน

จากตารางที่ ๕.๑๘ ใช้เป็นบัตรจดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับสุกรขุนได้เช่นเดียวกัน เพียงแต่เปลี่ยนคำว่า "สุกรพันธุ์" เป็น "สุกรขุน" ส่วนช่อง ค่าลูกสุกร จะไม่แยกละเอียดกว่าอายุที่สัปดาห์ หรือจับออก แต่จะแสดงเป็นรายการเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และช่องสุดท้ายเป็น จำนวนเงินรวม ส่วนตอนล่างรายละเอียดจะเปลี่ยนแปลงไป ตามตารางที่ ๕.๒๐

ตารางที่ ๕.๒๐
แสดงรายละเอียดต้นทุนการผลิตยางสุกรขุน
โครงการหมู่บ้านเกษตรกรกรมกำแพงเพชร
สุกรขุน

ชื่อสมาชิก

รหัสสมาชิก ๒๐๐๑

ที่อยู่

วันที่

วันที่	เลขที่บิล	ค่าสุกร		เบอร์	ค่าอาหาร		ค่ายาและวัคซีน		อื่น ๆ		จำนวนเงินรวม	
		จำนวน (ตัว)	จำนวนเงิน		จำนวน (ถุง)	จำนวนเงิน	ชนิดของยา	จำนวน	จำนวนเงิน	รายละเอียด		จำนวนเงิน
	ยอดยกมา		xxx			xxx			xxx		xx	
	รวม		xxx			xxx			xxx		xx	xxx
	บวกอาหารรับโอน									ผลตอบแทนจ่าย		xx
	หักอาหารโอนออก											xxx
	รวมต้นทุนการผลิตยาง											xxx

รายได้จากการขายสุกร

xxx

จำนวนสุกรเข้า ตัว จำนวนสุกรออก ตัว

กำไร (ขาดทุน)

xxx

น้ำหนักสุกรออกรวม กก. เฉลี่ยตัวละ กก.

ต้นทุนผลิตเฉลี่ย กก.ละ บาท ราคาขายเฉลี่ย กก.ละ บาท

การบันทึกต้นทุนนี้จะบันทึกในตารางที่ ๕.๒๐ งบดุลละ ๑ ปีตร ต่อ ๑ โรงเรือน และ ยกยอดต้นทุนไปงวดต่อไป ต่อเนื่องกันทุก ๆ งวด นับตั้งแต่น้ำสุกรอายุ ๔ สัปดาห์เข้าเลี้ยง จะแสดง ค่าสุกรพันธุ์ ค่าอาหาร ค่ายาและค่าวัคซีน ค่าดอกเบี๋ย และค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน สะสมจนกว่า จะจับสุกรขายออก ในระหว่างที่เลี้ยงยังไม่ครบกำหนดเวลาที่นำออกจำหน่าย อาจจะมีรายการ สุกรคัดทิ้ง ซึ่งมีลักษณะไม่เหมาะสมจะเลี้ยงต่อไป เช่น ตัวเล็ก ไบโตะเหมือนสุกรตัวอื่น แสดงว่า ประสิทธิภาพการกินอาหารที่เปลี่ยนเป็นเนื้อไม่ดี หรืออาจจะเป็นโรคก็ได้ เมื่อเลี้ยง ๑๐๐ กิโลกรัม ก็จะพิจารณาจำหน่าย

ตารางที่ ๕.๒๑ เป็นการสรุปการเลี้ยงประจำงวดของสุกรขุน รายละเอียดบางอย่าง คล้ายกับตารางที่ ๕.๑๔ ของสุกรพันธุ์ ในการสรุปการเลี้ยงจะแสดงกำไรหรือขาดทุนของการเลี้ยง สุกรขุนแต่ละเล้า พร้อมกับมีการจ่ายผลตอบแทนตัวละ ๖๐ บาท เพื่อมีการนำสุกรออกจำหน่าย

ตารางที่ ๔.๒๑

สุกรขุน

สรุปการเลี้ยงประจำงวด สิ้นสุด.....

	๒๐๐๑	๒๐๐๒	ถึง	๒๐๒๔
ค่าสุกรพันธุ์	(๑)			
ค่าอาหาร	(๒)			
ค่ายาและค่าวัคซีน	(๓)			
ค่าดอกเบี้ยเงินกู้และเบิกเกินบัญชี	(๔)			
ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน	(๕)			
รวมต้นทุนผลิต	(๖)			
<u>หัก</u> มูลค่าสุกรคัดทิ้ง	(๗)			
ต้นทุนผลิต	(๘)			
จำนวนสุกรคงเหลือ	(๙)			
รายได้จากการขาย/โอนสุกรพันธุ์	(๑๐)			
<u>หัก</u> ต้นทุนสุกรที่ขาย/โอน	(๑๑)			
ผลตอบแทนจ่าย	(๑๒)			
กำไร (ขาดทุน)	(๑๓)			
จำนวนสุกรพันธุ์ ต่อ ตัว	(๑๔)			
รายได้จากการขาย/โอนสุกร ๒ สาย	(๑๕)			
<u>หัก</u> ต้นทุนสุกรที่ขาย/โอน	(๑๖)			
ผลตอบแทนจ่าย	(๑๗)			
กำไร (ขาดทุน)	(๑๘)			
จำนวนสุกร ๒ สายที่ขาย/โอน	(๑๙)			
ต้นทุนสุกร ๒ สาย ต่อ ตัว	(๒๐)			
รายได้จากการขายสุกรขุน	(๒๑)			
<u>หัก</u> ต้นทุนสุกรที่ขาย	(๒๒)			
ผลตอบแทนจ่าย	(๒๓)			
กำไร (ขาดทุน)	(๒๔)			
จำนวนสุกรที่ขาย	(๒๕)			
ต้นทุนสุกรขุน ต่อ ตัว	(๒๖)			
กำไร (ขาดทุน) รวม	(๒๗)			

ที่มา: ฝ่ายบัญชีสุกร โครงการฟาร์มกำแพงเพชร

จากตารางที่ ๕.๒๑ เป็นการสรุปการเลี้ยงสุกรขุน รหัสสมาชิกสุกรขุนขึ้นต้นด้วยเลข ๒ ซึ่งมีอยู่ ๒๔ เล้า ตารางนี้เป็นการสะสมต้นทุนการเลี้ยงตลอดอายุของสุกรขุน โดยสรุปจากตารางที่ ๕.๒๐ เนื่องจากสุกรที่เลี้ยงมีทั้งสุกรพันธุ์ สุกรสองสายทั้งเพศผู้และเพศเมีย สุกรเพศผู้ของสุกรสองสายจะคิดเป็นสุกรขุนทั้งหมด เพศผู้ของสุกรพันธุ์แท้บางส่วนประมาณ ๑๕% คิดเป็นพันธุ์ได้ ส่วนเพศเมียของสุกรพันธุ์แท้ประมาณ ๗๐% คิดเป็นแม่พันธุ์ได้ ส่วนเพศเมียของสุกรสองสายมีประมาณ ๖๕%-๗๐% คิดเป็นแม่พันธุ์ได้ แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับลักษณะของสุกรที่จะเป็นพ่อหรือแม่พันธุ์ และขึ้นอยู่กับปริมาณของสัตว์แพทย์และสัตว์บาลที่ดูแลการเลี้ยงภายในโครงการ สรุปผลการเลี้ยงจึงมีการขายหรือโอนสุกรพันธุ์และสุกรสองสายออกเพื่อใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์ได้ จากบรรทัดที่ ๑๐ และ ๑๕ ตอนท้ายจึงเป็นการขายสุกรขุนที่เหลือทั้งหมด ทำให้ทราบต้นทุนรายได้และกำไรหรือขาดทุนจากการเลี้ยงสุกรขุน ตามบรรทัดที่ (๒๔) และทราบกำไรหรือขาดทุนรวมจากการขายหรือโอนสุกรทั้งหมดตามบรรทัดที่ (๒๗)

การกำหนดมูลค่างานค่าคงคลังของสุกร

การกำหนดมูลค่างานค่าคงคลังของสุกรพันธุ์และสุกรขุนในโครงการฟาร์มกำแพงเพชร ใช้วิธีบันทึกจากต้นทุนของ ค่าพันธุ์สุกร ค่าอาหาร ค่ายาและวัคซีน ค่าใช้จ่ายฟาร์มต่าง ๆ จะขอแยกกล่าวทั้งสุกรพันธุ์และสุกรขุน ดังนี้คือ

๑. การกำหนดมูลค่างานค่าคงคลังของสุกรพันธุ์

การบันทึกจะใช้บัตรบันทึกในตารางที่ ๕.๑๘ ซึ่งนอกจากจะใช้สรุปต้นทุนการเลี้ยงของการโอนสุกรออกแล้ว ต้นทุนของค่าสุกร ค่าอาหาร ค่ายาและวัคซีน รวมทั้งค่าใช้จ่ายฟาร์มอื่น ๆ ที่ยังคงเหลืออยู่และยกยอดไปในงวดหน้า จะสามารถใช้เป็นยอดค่างานค่าคงคลังประจำงวดได้ โดยนำบัตรบันทึกดังกล่าวของทั้ง ๔๐ โรงเรือน เมื่อรวมกันทั้งหมดจะเป็นยอดค่างานค่าคงคลังของสุกรพันธุ์ การกำหนดมูลค่างานค่าคงคลังดังกล่าว ถ้าหากยังไม่ได้จำหน่ายหรือโอนสุกรออกไป จะถือเป็นงานระหว่างผลิต

๒. การกำหนดมูลค่างานค่าคงคลังของสุกรขุน

จากบัตรบันทึกในตารางที่ ๕.๒๐ ซึ่งใช้สรุปต้นทุนการเลี้ยงสุกรขุน ในระหว่างที่เลี้ยงสุกรขุนแต่ละงวด เมื่อยังไม่ได้จำหน่ายหรือโอนสุกรออกจำหน่าย มูลค่าของพันธุ์สุกร ค่าอาหาร ค่ายาและ

วัคซีน และค่าใช้จ่ายฟาร์มอื่น ๆ ทั้งหมดนี้จะสะสมมูลค่าในแต่ละงวดของการเลี้ยงและสามารถใช้เป็นยอดสินค้าคงคลังแต่ละงวดได้ แม้ว่าในบางงวดอาจจะมีการคัดสุกรที่สามารถคัดเป็นพันธุ์ออกจำหน่ายก่อน จำนวนเงินที่สรุปผลการเลี้ยงแต่ละงวดจะหักต้นทุนของสุกรที่นำออกจำหน่ายด้วย ดังนั้น ยอดคงเหลือจึงเป็นมูลค่าของสินค้าคงคลังของสุกรขุน

การกำหนดมูลค่าสินค้าคงคลังของสุกรพันธุ์และสุกรขุน นอกจากที่ได้กล่าวแล้ว อาจจะใช้วิธีการหนึ่งในการกำหนดมูลค่าสินค้าคงคลัง คือ การใช้ตารางมาตรฐานของการใช้อาหารของสุกรในแต่ละช่วงอายุ เช่น ถ้าสุกรอายุ ๑๔ สัปดาห์ ตามตารางที่ ๕.๑๗ จะมีการคำนวณค่าอาหารสะสมต่อตัวไว้คือ ๕๕๔.๒๒๓ บาท นำค่าอาหารสะสมรวมกับ ค่าพันธุ์สุกร ค่ายาและวัคซีน และค่าใช้จ่ายฟาร์มอื่น ๆ จะได้มูลค่าสินค้าคงคลังของสุกรอายุ ๑๔ สัปดาห์ ต่อตัว นำไปคูณกับจำนวนตัวของสุกรอายุ ๑๔ สัปดาห์ จะได้มูลค่าสินค้าคงคลัง สุกรที่อายุแตกต่างจากนี้ จะคำนวณวิธีเดียวกัน โดยให้ข้อยกอาหารสะสม ตามช่วงอายุของสุกรที่คงเหลืออยู่ แต่วิธีนี้ทางโครงการมิได้ใช้ในการกำหนดมูลค่าสินค้าคงคลังสุกรของโครงการ

การเปรียบเทียบรายได้จากการเลี้ยงสุกร

รายได้จากการนำสุกรพันธุ์ที่มีอายุประมาณ ๘ สัปดาห์ ออกจำหน่าย ซึ่งส่วนใหญ่สุกรที่นำออกจำหน่ายเป็นสุกรเพศผู้ ส่วนสุกรเพศเมียจะเลี้ยงไว้จนกระทั่งอายุประมาณ ๒๔ สัปดาห์ เพื่อจำหน่ายเป็นแม่พันธุ์ สุกรที่นำออกจำหน่ายขณะอายุประมาณ ๘ สัปดาห์ มีขนาดน้ำหนักประมาณ ๑๒-๑๕ กิโลกรัม

ราคาจำหน่ายสุกร ๑๒ กิโลกรัมแรก คิด ๖๐๐ บาท ส่วนน้ำหนักที่เกินกว่านี้คิดกิโลกรัมละ ๑๘ บาท

ตารางที่ ๔.๒๒

การเปรียบเทียบผลการผลิตสุกรอายุ ๘ สัปดาห์

รายการ	น้ำหนักต่อตัว ๑๒ กก.	น้ำหนักต่อตัว ๑๔ กก.	เฉลี่ยต่อตัว
ค่าขายสุกร	๖๐๐.๐๐	๖๔๔.๐๐	๖๒๗.๐๐
ต้นทุนการผลิต	๗๓๖.๑๔๔	๗๓๖.๑๔๔	๗๓๖.๑๔๔
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	(๑๓๖.๑๔๔)	(๙๒.๑๔๔)	(๑๐๔.๑๔๔)

ที่มา: ตารางที่ ๔.๑๔

จากตารางที่ ๔.๒๒ แสดงการเปรียบเทียบรายได้จากการจำหน่ายสุกรอายุประมาณ ๘ สัปดาห์ ถ้าสุกรที่จำหน่ายมีน้ำหนัก ๑๒ กิโลกรัมต่อตัว จะทำให้ผลการเลี้ยงขาดทุน ๑๓๖.๑๔ บาทต่อตัว และถ้าน้ำหนักตัวละ ๑๔ กิโลกรัม จะขาดทุนน้อยลงคือ ๙๒.๑๔ บาทต่อตัว เฉลี่ยผลขาดทุนต่อตัวเท่ากับ ๑๐๔.๑๔ บาท จากตารางนี้ ทำให้ทางโครงการพยายามไม่จำหน่ายสุกรอายุ ๘ สัปดาห์ ยกเว้นแต่ที่จำเป็นต้องจำหน่ายเท่านั้น แต่จะจำหน่ายเมื่อสุกรมีอายุประมาณ ๒๔ สัปดาห์ ซึ่งจะให้ผลที่กำไร

สุกรขุนที่นำออกจำหน่ายขณะอายุประมาณ ๒๔ สัปดาห์ ซึ่งมีน้ำหนักประมาณ ๔๐ ถึง ๑๐๐ กิโลกรัม จะจำหน่ายออกตามราคาตลาดที่พ่อค้าสุกรมารับซื้อสุกรเพื่อนำไปชำแหละ ซื้อมาในในตลาด กำหนดให้ราคาตลาดเป็นกิโลกรัมละ ๒๓ บาท^๑

การเปรียบเทียบผลจากการจำหน่ายสุกรที่เลี้ยงอายุ ๒๔ สัปดาห์ เป็น ๒ กรณี คือ กรณีที่สุกรมีน้ำหนัก ๔๐, ๔๔ กิโลกรัม และ ๑๐๐ กิโลกรัม แต่มีระยะเวลาเลี้ยงเท่ากัน คือ ๒๔ สัปดาห์ จึงมีต้นทุนเท่ากัน

^๑ราคาซื้อขายสุกรเป็น เพื่อนำไปชำแหละ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๒๓

ตารางที่ ๕.๒๓

การเปรียบเทียบรายได้และต้นทุนการผลิตสุกรอายุ ๒๔ สัปดาห์

รายการ	น้ำหนักต่อตัว ๕๐ กก.	น้ำหนักต่อตัว ๕๕ กก.	น้ำหนักต่อตัว ๑๐๐ กก.	เฉลี่ย ต่อตัว
ค่าขายสุกร กก. ละ ๒๓ บาท	๒,๐๗๐.๐๐	๒,๑๘๕.๐๐	๒,๓๐๐.๐๐	๒,๑๘๕.๐๐
ต้นทุนการผลิต	๑,๔๗๘.๓๓	๑,๔๗๘.๓๓	๑,๔๗๘.๓๓	๑,๔๗๘.๓๓
กำไรขั้นต้น	๕๑๑.๖๗	๖๐๖.๖๗	๘๒๑.๖๗	๖๐๖.๖๗

ที่มา: ตารางที่ ๕.๑๖

จากตารางที่ ๕.๒๓ ปรากฏว่าผลการผลิตสุกร มีกำไรขั้นต้นโดยเฉลี่ยตัวละ ๖๐๖.๖๗ บาท และต้องนำกำไรขั้นต้นหักกับค่าใช้จ่ายบริหาร ซึ่งอาจจะมียกไรต่อตัวไม่มากนัก เนื่องจากโครงการฟาร์มกำแพงเพชรยังอยู่ในระยะเริ่มต้นโครงการ ดังนั้นจึงมีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกิดขึ้นหลายอย่างซึ่งมีผลให้กำไรน้อยลง จะเห็นได้ว่าผลการผลิตสุกรต่อตัวมีกำไรขั้นต้น ๖๐๖.๖๗ บาท แต่ถ้าคำนวณจากการจำหน่ายสุกรทั้งโรงเรือน จะมีกำไรขั้นต้นน้อยลง แต่จะน้อยลงเพียงไรนั้นขึ้นอยู่กับอัตราการสูญเสียเพราะตาย หรือเนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น ขาดอาหาร หรือเป็นโรคจุกเปี้ยว ฯลฯ ถ้ามีอัตราการสูญเสียมาก จะทำให้ต้นทุนต่อตัวสูงขึ้น เนื่องจากสุกรที่คงเหลืออยู่ต้องรับภาระต้นทุนของสุกรที่สูญเสีย ผลการผลิตจะกำไรน้อยลงหรือขาดทุนได้

อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนของโครงการฟาร์มกำแพงเพชร

การคำนวณหาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนของโครงการฟาร์มกำแพงเพชร ในที่นี้จะพิจารณาเฉพาะผลตอบแทนของปี ๒๕๒๒ ตลอดทั้งปี ส่วนปี ๒๕๒๑ นั้นอยู่ในระหว่างก่อสร้างโรงเรือนเลี้ยงสุกร บ้านพักเกษตรกร และได้เริ่มนำสุกรพันธุ์เข้าแล้วในต้นปี ๒๕๒๒ ส่วนสุกรขุนเริ่มนำเข้าเลี้ยงในราวเดือนมิถุนายน ๒๕๒๒ เนื่องจากต้องคอยสมาชิกในเลี้ยงสุกรพันธุ์ ผลิตลูกสุกรอายุ ๔ สัปดาห์ จึงจะสามารถเริ่มเลี้ยงได้ ส่วนในปี ๒๕๒๓ นี้ เนื่องจากไม่สามารถได้รับ

ข้อมูลในด้านงบการเงิน แต่ได้รับเพียงต้นทุนสินค้าขาย ต้นทุนการเลี้ยงสุกร และต้นทุนบางส่วนด้านพืชไร่ จึงได้แสดงอัตราผลตอบแทนเฉพาะปี ๒๕๒๒ เท่านั้น โดยเปรียบเทียบระหว่าง ๑ มกราคม ถึง ๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๒ กับ ๑ กรกฎาคม ถึง ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๒

การคำนวณหาอัตราผลตอบแทนของโครงการ จะพิจารณาเป็น ๒ ขั้นตอน คือ

ก. อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน พิจารณาจากกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ย กับเงินลงทุนของโครงการ เงินลงทุนในที่นี้ หมายถึงสินทรัพย์รวม อัตราส่วนที่ใช้ในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (Rate of Return on Investment)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ (Net Profit)}}{\text{เงินลงทุน (Investment)}} \times ๑๐๐$$

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน} = \frac{\text{กำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ย}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times ๑๐๐$$

เงินลงทุนของโครงการ จะเป็นเงินกู้ยืมของเกษตรกรที่กู้มาจากธนาคารพาณิชย์เพื่อลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน และสินทรัพย์ประจำ ซึ่งรวมเป็นสินทรัพย์รวม สินทรัพย์รวมนี้จะเป็นยอดสินทรัพย์รวมภายหลังหักสำรองหนี้สูญและค่าเสื่อมราคาแล้ว ส่วนกำไรสุทธิที่นำมาใช้ในการคำนวณ นอกจากกำไรสุทธิจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยแล้ว จะใช้ยอดกำไรสุทธิหลังหักดอกเบี้ยมาใช้ในการคำนวณด้วย

ข. อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน พิจารณาจากกำไรสุทธิหลังหักดอกเบี้ย กับเงินลงทุนหรือสินทรัพย์รวมของโครงการ

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน} = \frac{\text{กำไรสุทธิหลังหักดอกเบี้ย}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times ๑๐๐$$

จากรายงานการเงินประจำปี ๒๕๒๒ ของโครงการฟาร์มกำแพงเพชร ซึ่งเป็นงบการเงินรวมของการเลี้ยงสุกรและการเพาะปลูกพืชไร่ ในระยะต้นปี ๒๕๒๒ เป็นระยะก่อสร้างโรงเรือนสุกรพันธุ์ ซึ่งเป็นการก่อสร้างต่อเนื่องจากปี ๒๕๒๑ และก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยในราวเดือนมกราคม ๒๕๒๒ ได้มีการนำสุกรพันธุ์เข้าเลี้ยงที่ละหลังจนครบ ๔๐ หลัง และมีการก่อสร้างโรงเรือนสุกรขุนในอันดับต่อมา เนื่องจากโรงเรือนสุกรขุนต้องรอให้ทางค่านโรงเรือนสุกรพันธุ์ผลิตลูกสุกร และ

เลี้ยงจนมีอายุประมาณ ๘ สัปดาห์ จึงจะรับโอนสุกรมาเลี้ยงเป็นสุกรขุนต่อไป ทางด้านโรงเรือนสุกรขุนเริ่มเลี้ยงสุกรประมาณเดือนกรกฎาคม ๒๕๒๒ แม้ว่าในตอนต้นปีเป็นการเลี้ยงสุกรพันธุ์เพียงอย่างเดียว และในครึ่งปีหลังเลี้ยงทั้งสุกรพันธุ์และสุกรขุนก็ตาม การแสดงผลตอบแทนจากการลงทุนจะไม่แยกประเภทของสุกร เนื่องจากค่าใช้จ่ายและต้นทุนการเลี้ยงเมื่อรวมแล้วจะเป็นของสุกรทั้งหมด

สำหรับการเพาะปลูกพืชไร่ ได้ทำการเพาะปลูกตลอดทั้งปี ในระยะเดือนมกราคมถึงสิงหาคม ๒๕๒๒ เป็นการปลูกโดยที่ระบบชลประทานยังติดตั้งไม่เรียบร้อย และคลองส่งน้ำอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง การเพาะปลูกตลอดปี ๒๕๒๒ จึงมีอุปสรรคหลายอย่าง เช่น ในระยะที่เกิดน้ำท่วม น้ำระบายออกไม่ทัน แปลงเพาะปลูกจึงได้รับความเสียหาย ส่วนในระยะที่ไม่เกิดน้ำท่วมและระบบชลประทานยังก่อสร้างไม่สำเร็จ การเพาะปลูกไม่ได้ผลเนื่องจากการให้น้ำไม่ทั่วถึง เช่น ข้าวโพคในระยะเวลาเจริญเติบโตต้องได้รับน้ำอย่างสม่ำเสมอ แต่ปรากฏว่าไม่ได้น้ำในปริมาณเพียงพอ ทำให้ได้ผลผลิตเพียงบางส่วนเท่านั้น และจากรายงานการเงินปรากฏว่าการเพาะปลูกพืชไร่ประสบการขาดทุน

จากที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้นเกี่ยวกับข้อจำกัดของข้อมูลซึ่งได้รับเฉพาะปี ๒๕๒๒ จึงจะพิจารณาผลตอบแทนโดยแบ่งเป็น ๒ ระยะ คือ ระหว่างเดือนมกราคมถึงมิถุนายน ๒๕๒๒ ระยะหนึ่ง และเดือนกรกฎาคมถึงเดือนธันวาคม ๒๕๒๒ อีกระยะหนึ่ง

เนื่องจากการดำเนินงานในปี ๒๕๒๒ เป็นปีที่เริ่มมีผลผลิตโดยผลผลิตยังไม่เต็มตลอดปี เพราะการนำสุกรเข้าเลี้ยงอาจจะนำเข้าครึ่งละหนึ่งหลังหรืออาจจะครึ่งละหลายหลัง ผลการผลิตสุกรจึงมีกำไรขึ้นต้นบ้าง และถ้าหากพิจารณาจากกำไรสุทธิจากการดำเนินงานแล้ว ปรากฏว่าโครงการขาดทุน

อนึ่ง ยอดสินทรัพย์รวมที่นำมาคำนวณผลตอบแทน จะเป็นยอดสินทรัพย์เฉพาะส่วนที่ใช้ในการดำเนินงาน และก่อให้เกิดประโยชน์ในงวดนั้น สำหรับสินทรัพย์ที่อยู่ในระหว่างการก่อสร้างจะไม่นำมารวมเป็นยอดสินทรัพย์ที่ใช้ในการคำนวณ

ตารางที่ ๕.๒๔

การคำนวณส่วนเฉลี่ยของสินทรัพย์รวม

สิ้นสุดเพียงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๓

รายการ	จำนวนเงิน ^๑ รวม	ส่วนเฉลี่ย ^๒ สุกร (%)	ส่วนเฉลี่ย ^๓ พืชไร่ (%)	ส่วนของ สุกร	ส่วนของ พืชไร่
สินทรัพย์หมุนเวียน	๔,๘๔๐,๖๘๘.๘๒	๕๐	๕๐	๒,๔๒๐,๓๔๔.๔๑	๒,๔๒๐,๓๔๔.๔๑
สินค้าคงคลัง - สุกร	๖,๔๔๕,๘๐๐.๖๐	๑๐๐	-	๖,๔๔๕,๘๐๐.๖๐	-
สินค้าคงคลัง - พืชไร่	๔๘๗,๗๒๔.๑๒	-	๑๐๐	-	๔๘๗,๗๒๔.๑๒
ที่ดินและค่าปรับที่ดิน	๗,๖๒๐,๓๑๑.๗๑	๕๐	๖๐	๓,๐๕๘,๑๖๔.๒๘	๔,๕๖๒,๑๔๗.๔๓
เล้าและอุปกรณ์เครื่องใช้ฟาร์ม	๕,๐๖๑,๑๘๓.๐๐	๑๐๐	-	๕,๐๖๑,๑๘๓.๐๐	-
เครื่องจักรกล	๔,๘๒๙,๕๓๖.๐๐	-	๑๐๐	-	๔,๘๒๙,๕๓๖.๐๐
อาคาร อุปกรณ์ และยานยนต์	๒,๔๕๙,๘๖๖.๘๕	๕๐	๕๐	๑,๒๒๙,๙๓๓.๔๓	๑,๒๒๙,๙๓๓.๔๒
งานระหว่างก่อสร้าง	๖,๓๗๖,๑๒๔.๕๓	๘๐	๒๐	๕,๑๐๐,๘๙๙.๕๒	๑,๒๗๕,๒๒๔.๑๑
รวมสินทรัพย์ทั้งหมด	๓๘,๖๒๑,๒๔๕.๖๓	-	-	๒๓,๓๐๖,๒๘๕.๑๔	๑๕,๓๑๔,๙๕๙.๔๙
หัก งานระหว่างก่อสร้าง	(๖,๓๗๖,๑๒๔.๕๓)	๘๐	๒๐	(๕,๑๐๐,๘๙๙.๕๒)	(๑,๒๗๕,๒๒๔.๑๑)
สินทรัพย์ที่ไม่รวมงานก่อสร้าง	๓๒,๒๔๕,๑๒๑.๑๐	-	-	๑๘,๒๐๕,๓๘๖.๖๒	๑๔,๐๓๙,๗๓๕.๓๘

ที่มา: ๑ รายงานการเงินของโครงการฟาร์มกำแพงเพชร

๒, ๓ จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ผู้บริหารโครงการของฝ่ายสุกรและฝ่ายพืชไร่
เพื่อคำนวณส่วนเฉลี่ยให้แก่แต่ละฝ่าย

จากตารางที่ ๕.๒๔ เป็นการคำนวณส่วนเฉลี่ยของสินทรัพย์รวม สิ้นสุดวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๒ เนื่องจากทรัพย์สินทั้งหมดของโครงการ บางส่วนใช้ในฝ่ายสุกร เช่น โรงเรือนเล้า และ อุปกรณ์เครื่องใช้ฟาร์ม บางส่วนใช้ในฝ่ายพืชไร่โดยเฉพาะ เช่น เครื่องจักรกล และทรัพย์สิน

บางส่วนใช้ร่วมกันทั้งสองฝ่าย ดังนั้น เพื่อให้การคำนวณอัตราผลตอบแทนถูกต้องในแต่ละด้าน จึงได้คำนวณส่วนเฉลี่ยของทรัพย์สิน โดยได้สอบถามถึงลักษณะการใช้งานของทรัพย์สินแต่ละอย่าง และส่วนเฉลี่ยที่เหมาะสมกับการดำเนินงานของแต่ละฝ่าย สันทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่จะใช้งานในอัตราที่ใกล้เคียงกัน ที่ดินและค่าปรับที่ดิน ทางด้านพีซีไร้ใช้มากกว่า เจ้าหน้าที่ของโครงการได้ประมาณส่วนของสุกร ๔๐% และส่วนของพีซีไร้ ๖๐% อาคารอุปกรณ์และยานยนต์ เนื่องจากว่าใช้ร่วมกันจึงแบ่งส่วนฝ่ายละ ๕๐% สำหรับงานระหว่างก่อสร้าง ส่วนใหญ่เป็นงานก่อสร้างแล้วสุกร ประมาณ ๘๐% เป็นงานก่อสร้างแล้วสุกร อีก ๒๐% เป็นส่วนของพีซีไร้

ตารางที่ ๔.๒๔

การคำนวณส่วนเฉลี่ยของสินทรัพย์รวม

สิ้นสุดเพียงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๓

รายการ	จำนวนเงิน ^๑ รวม	ส่วนเฉลี่ย ^๒ สุกร (%)	ส่วนเฉลี่ย ^๓ พืชไร่ (%)	ส่วนของ สุกร	ส่วนของ พืชไร่
สินทรัพย์หมุนเวียน	๓,๒๔๘,๗๔๗.๐๘	๕๐	๕๐	๑,๖๒๔,๓๗๓.๕๔	๑,๖๒๔,๓๗๓.๕๔
สินค้าคงคลัง - สุกร	๑๕,๙๓๕,๕๘๒.๓๓	๑๐๐	-	๑๕,๙๓๕,๕๘๒.๓๓	-
สินค้าคงคลัง - พืชไร่	๑,๒๕๕,๙๕๒.๕๑	-	๑๐๐	-	๑,๒๕๕,๙๕๒.๕๑
ที่ดินและค่าปรับที่ดิน	๗,๖๒๐,๓๑๑.๗๑	๕๐	๖๐	๓,๐๕๘,๑๒๔.๒๘	๔,๕๖๒,๑๘๗.๔๓
เจ้าและอุปกรณ์เครื่องใช้ฟาร์ม	๘,๐๘๘,๕๒๐.๐๐	๑๐๐	-	๘,๐๘๘,๕๒๐.๐๐	-
เครื่องจักรกล	๕,๔๘๘,๘๑๘.๐๐	-	๑๐๐	-	๕,๔๘๘,๘๑๘.๐๐
อาคาร อุปกรณ์ และยานยนต์	๒,๙๒๑,๘๓๓.๓๐	๕๐	๕๐	๑,๔๖๐,๙๑๖.๖๕	๑,๔๖๐,๙๑๖.๖๕
งานระหว่างก่อสร้าง	๒,๙๓๘,๕๐๗.๕๑	๓๐	๗๐	๘๘๑,๕๕๒.๑๕	๒,๐๕๖,๙๕๕.๓๖
รวมสินทรัพย์ทั้งหมด	๔๗,๕๔๘,๑๖๒.๕๔	-	-	๓๑,๐๖๔,๐๓๘.๙๕	๑๖,๔๘๔,๑๒๓.๕๙
หัก งานระหว่างก่อสร้าง	๒,๙๓๘,๕๐๗.๕๑	๓๐	๗๐	๘๘๑,๕๕๒.๑๕	๒,๐๕๖,๙๕๕.๓๖
สินทรัพย์ที่ไม่รวมงานก่อสร้าง	๔๔,๖๐๙,๖๕๔.๙๓	-	-	๓๐,๑๘๒,๔๘๖.๘๐	๑๔,๔๒๗,๑๖๘.๒๓

ที่มา: ๑ รายงานการเงินของโครงการฟาร์มกำแพงเพชร

๒, ๓ จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ผู้บริหารโครงการของฝ่ายสุกรและฝ่ายพืชไร่

เพื่อคำนวณส่วนเฉลี่ยให้แก่แต่ละฝ่าย

ตารางที่ ๔.๒๔ เป็นการคำนวณส่วนเฉลี่ยของสินทรัพย์รวม สิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๓

อัตราส่วนที่ใช้คำนวณ ใช้อัตราส่วนเดียวกับตารางที่ ๔.๒๕ เว้นแต่งานระหว่างก่อสร้างตอนสิ้นงวด

มีงานก่อสร้างค่านสุกรเหลืออยู่เพียง ๓๐% และอีก ๗๐% เป็นการสร้างระบบชลประทานทางด้าน

พืชไร่ รวมทั้งการขุดคลองส่งน้ำและทำประตูเปิดน้ำจากแม่น้ำปิงเข้าสู่โครงการ

ตารางที่ ๕.๒๖

ค่าขาย ต้นทุนสินค้าขาย และกำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน ปี ๒๕๒๒

รายการ	มกราคม-มิถุนายน ๒๕๒๒		กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๒๒	
	สุกร	พืชไร่	สุกร	พืชไร่
ขายสุทธิ	๑๖๗,๓๙๑.๔๐	๒๓๓,๑๒๕.๔๔	๒,๗๙๑,๙๐๗.๘๐	๓๑๖,๕๔๙.๕๐
หัก ต้นทุนสินค้าขาย	๑๔๒,๒๘๒.๖๔	๑,๙๘๑,๕๗๑.๔๙	๙๘๒,๖๘๖.๙๘	๑,๘๓๓,๙๐๐.๕๓
กำไร (ขาดทุน) เบื้องต้น	๒๕,๑๐๘.๗๖	(๑,๗๘๘,๔๖๖.๐๕)	๑,๘๐๙,๒๒๐.๘๒	(๑,๕๑๗,๓๕๑.๐๓)
ค่าใช้จ่ายบริหาร	๑๘๗,๑๑๙.๕๗	(๒,๑๔๒,๒๓๙.๘๗)	(๓๓๗,๑๗๓.๑๐)	(๑,๗๘๗,๕๓๘.๔๘)
กำไร(ขาดทุน)สุทธิก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย	(๑๖๒,๐๑๐.๘๑)	(๓,๘๙๐,๖๘๕.๙๒)	๑,๔๗๒,๐๔๗.๗๒	(๓,๓๐๔,๘๘๙.๕๑)
ดอกเบี้ยจ่าย	(๒๙๒,๖๔๖.๐๕)	(๑,๘๐๐,๖๐๕.๘๒)	(๑,๖๔๘,๐๕๒.๐๔)	(๑,๗๐๔,๕๑๒.๔๖)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(๔๕๔,๖๕๖.๘๖)	(๕,๖๙๑,๒๙๑.๗๔)	(๑๗๕,๙๙๔.๓๒)	(๕,๐๐๙,๓๖๑.๙๗)

ที่มา: งบการเงินโครงการฟาร์มกำแพงเพชร

ตารางที่ ๕.๒๖ เป็นการแสดง ค่าขาย ต้นทุนสินค้าขาย และผลกำไรหรือขาดทุนสุทธิ จากการเลี้ยงสุกร หรือเพาะปลูกพืชไร่ ในปี ๒๕๒๒ เป็นปีที่เริ่มการผลิต จึงปรากฏว่ากิจการยังอยู่ในระหว่างขาดทุน

ตารางที่ ๕.๒๗

การคำนวณผลตอบแทนจากการลงทุน ปี ๒๕๒๒

ระยะเวลา	กำไรสุทธิจากการดำเนินงาน ^๑		สินทรัพย์รวม ^๒		อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน	
	สุกร	พืชไร่	สุกร	พืชไร่	สุกร	พืชไร่
ม.ค. - มิ.ย. ๒๒	(๑๖๒,๐๑๐.๘๖)	(๓,๘๔๐,๖๘๕.๙๒)	๑๘,๒๐๕,๓๕๖.๗๒	๑๔,๐๓๙,๗๒๕.๓๘	- .๐๐๘	- .๒๗๗
ก.ค. - ธ.ค. ๒๒	๑,๔๗๒,๐๔๗.๗๒	(๓,๓๐๔,๘๔๙.๕๑)	๓๐,๑๘๒,๕๑๖.๘๐	๑๔,๔๒๗,๒๓๘.๑๓	.๐๔๘	- .๒๒๔

ที่มา: ๑ รายงานการเงินของโครงการฟาร์มกำแพงเพชร

๒ จากตารางที่ ๕.๒๔ และ ตารางที่ ๕.๒๕

จากตารางที่ ๕.๒๗ แสดงการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ปรากฏว่า ในระยะเดือนมกราคมถึงมิถุนายน ด้านสุกรขาดทุน .๐๐๘% แต่ระยะเดือนกรกฎาคมถึง ธันวาคม ๒๕๒๒ ปรากฏว่ามีกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยจำนวน ๑,๔๗๒,๐๔๗.๗๒ บาท ยังผลให้ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเป็น .๐๔๘% แสดงว่าธุรกิจสามารถทำกำไรได้ .๐๔๘ บาท จากการลงทุนสินทรัพย์ ๑๐๐ บาท จากอัตราส่วนในตารางที่ ๕.๒๗ แสดงว่าทางโครงการยังไม่สามารถใช้สินทรัพย์ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ เพราะอัตราส่วน .๐๔๘ นั้น ยังไม่ถึง ๑ แสดงว่าโครงการลงทุนทางด้านสินทรัพย์มาก

ด้านการบริหารงานพืชไร่ ในระยะเดือนมกราคมถึงมิถุนายน ๒๕๒๒ ปรากฏว่า อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเป็น - .๒๗๗% แสดงว่าผลการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยทางโครงการยังขาดทุนถึง .๒๗๗ บาท จากการลงทุนสินทรัพย์ ๑๐๐ บาท ส่วนระยะเดือนกรกฎาคมถึงธันวาคม ๒๕๒๒ มีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเป็น - .๒๒๔% แสดงว่า ๖ เดือนหลังขาดทุนลดน้อยลงบ้าง แต่อย่างไรก็ตาม ก็การก็ยังขาดทุน แสดงว่าผู้บริหารโครงการต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ และพยายามวางแผนงานอย่างรัดกุม เพื่อจะได้เพาะปลูกตามเป้าหมาย และพยายามหลีกเลี่ยงการเพาะปลูกในระยะที่จะเกิดน้ำท่วมได้ หรือหาทางป้องกันโดยการขุดคลองหรือถูรอบโครงการเพื่อให้ระบายน้ำได้ดีขึ้น

แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาถึงต้นทุนในการขุดคลองว่าต้องใช้ต้นทุนเท่าใด สามารถป้องกันได้หรือไม่ เพียงใด

ตารางที่ ๕.๒๘

การคำนวณผลตอบแทนจากการลงทุน ปี ๒๕๒๒

ระยะเวลา	กำไร (ขาดทุน) หลังหัก ดอกเบี้ย ๑		สินทรัพย์รวม ๒		อัตราผลตอบแทน จากการลงทุน	
	สุกร	พืชไร่	สุกร	พืชไร่	สุกร	พืชไร่
มค.-มิย.๒๒	(๔๕๔,๖๕๖.๙๑)	(๕,๖๙๑,๒๙๑.๗๔)	๑๘,๒๐๕,๓๙๖.๗๒	๑๔,๐๓๙,๗๒๕.๓๘	-๐.๒๕	-๐.๔๐๕
กค.-ธค.๒๒	(๑๗๕,๙๙๔.๓๒)	(๕,๐๐๙,๓๖๑.๙๗)	๓๐,๑๘๒,๕๑๖.๘๐	๑๔,๔๒๗,๒๓๘.๑๓	-๐.๐๐๕	-๐.๓๔๗

ที่มา: ๑ จากรายงานการเงินของโครงการฟาร์มกำแพงเพชร

๒ จากตารางที่ ๕.๒๔ และ ๕.๒๕

จากตารางที่ ๕.๒๘ จะเห็นได้ว่า อัตราผลตอบแทนที่คำนวณได้ เป็นอัตราผลตอบแทนจากช่วงระยะเวลาที่มีการผลิตสุกรและพืชไร่ก็ตาม แต่ในขณะเดียวกัน อยู่ในระยะของการก่อสร้างโรงเรือนเลี้ยงสุกร และสร้างระบบชลประทาน จึงมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการมาก ประกอบกับการผลิตไม่สามารถทำได้เต็มปี รายได้จึงน้อยไม่พอกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

ผลขาดทุนหลังหักดอกเบี้ยของด้านสุกรและพืชไร่ สำหรับระยะเดือนมกราคมถึงมิถุนายน ปรากฏว่า สุกรขาดทุน .๐๒๔% หรือขาดทุน .๐๒๔ บาท จากการลงทุนในสินทรัพย์ ๑๐๐ บาท และผลการดำเนินงานด้านพืชไร่ก็เช่นเดียวกัน ในระยะเวลาเดียวกัน มีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเป็นขาดทุน .๔๐๕% ซึ่งขาดทุนมากกว่าด้านสุกร

ส่วนอัตราผลตอบแทนของระยะเดือนกรกฎาคมถึงธันวาคม ๒๕๒๒ ผลการดำเนินงานปรากฏว่าด้านสุกรขาดทุน ๑๗๕,๙๙๔.๓๒ บาท ซึ่งมีอัตราผลตอบแทนเป็นยอดขาดทุน .๐๐๕% หรือเท่ากับขาดทุน .๐๐๕ บาท จากการลงทุน ๑๐๐ บาท แสดงว่าช่วงระยะเดือนกรกฎาคมถึงธันวาคม ๒๕๒๒ มีจำนวนโรงเรือนและจำนวนสุกรเพิ่มขึ้น และมีผลให้ขาดทุนน้อยลง เนื่องจาก

มีกำไรจากการขายสุกรสามารถชดเชยค่าใช้จ่ายในฝ่ายสุกร ผลจึงขาดทุนน้อยลง ส่วนทางด้านพืชไร่ มีขาดทุนภายหลังจากหักดอกเบี้ย ของระยะเดือนกรกฎาคมถึงธันวาคม ๒๕๒๒ จำนวน ๕,๐๐๕,๓๖๑.๕๗ บาท หรือมีอัตราผลตอบแทนเป็นขาดทุน .๓๔๗% หรือขาดทุน .๓๔๗ บาท จากการลงทุนสินทรัพย์ ๑๐๐ บาท ในระยะเวลา ๖ เดือน

การที่อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ตามที่คำนวณไว้ในตารางที่ ๕.๒๗ และ ๕.๒๘ เป็นอัตราที่แสดงว่าโครงการขาดทุน เนื่องด้วยสาเหตุดังนี้ คือ

ก. ในระยะปี ๒๕๒๒ เป็นระยะที่เริ่มมีการเลี้ยงสุกรและนำสุกรเข้าเลี้ยงเป็นลำดับ ทีละหนึ่งหลัง ดังนั้นผลผลิตที่ได้จึงไม่เต็มเป็ทุกแล้ว แม้ว่าการเลี้ยงสุกรมีกำไรก็ตาม แต่ปริมาณ สุกรน้อย ส่วนกำไรจึงไม่สามารถชดเชยค่าใช้จ่ายได้ทั้งหมด จึงทำให้เกิดการขาดทุนได้

ข. ผลการเพาะปลูกไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เนื่องจากภัยธรรมชาติที่ทำให้เกิดน้ำท่วม เมื่อลงทุนด้านการเพาะปลูกมาก และได้ผลผลิตน้อย ไม่คุ้มกับต้นทุนที่จ่ายไป จึงทำให้เกิดการขาดทุนดังกล่าว

การพิจารณาถึงการชำระคืนเงินกู้

เนื่องจากโครงการหมู่บ้านเกษตรกรรมกำแพงเพชร ได้เริ่มก่อสร้างแล้วสุกรพันธุ์ใน ปลายปี ๒๕๒๑ และก่อสร้างต่อมาในปี ๒๕๒๒ และได้เริ่มนำสุกรพันธุ์เข้าแล้ว เมื่อการก่อสร้าง แล้วเสร็จครึ่งละหนึ่งหลังหรือหลายหลัง ต่อมาจึงสร้างโรงเรือนสุกรขุนเป็นอันดับต่อมา เงินทุนที่ใช้ในการดำเนินงานและก่อสร้างระยะปลายปี ๒๕๒๑ ตลอดจนถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๒๒ ได้ใช้ เงินทุนของบริษัทกรุงเทพฯ อาหารสัตว์ จำกัด ซึ่งถือเป็นการร่วมลงทุนส่วนหนึ่ง ประมาณเดือน มิถุนายน ๒๕๒๒ จึงเริ่มรับเงินกู้ที่เกษตรกรทำสัญญากู้และมอบให้ทางโครงการใช้เงินกู้ดังกล่าว บริหารโครงการ จำนวน ๓๐ ราย รายละ ๗๐๐,๐๐๐ บาท แต่เมื่อโอนเงินจากธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขากำแพงเพชร จะคงเหลือเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ไว้ในบัญชีกระแสรายวันของเกษตรกร แต่ละราย ดังนั้นเงินกู้ที่นำมาใช้เมื่อสิ้นสุดเดือนมิถุนายน ๒๕๒๒ จึงเป็นจำนวนเงิน ๒๐,๗๐๐,๐๐๐ บาท

จากรายงานการเงิน มีเงินลงทุนที่เป็นส่วนของบริษัทกรุงเทพฯ อาหารสัตว์ จำกัด ซึ่งจะเป็นส่วนของผู้ถือหุ้น ในระยะครึ่งปีแรกจะมีส่วนของบริษัทกรุงเทพฯ อาหารสัตว์ จำกัด เป็นจำนวน ๒๓,๖๔๔,๗๕๕.๙๒ บาท ที่ทางบริษัทฯ นำทุนส่วนของบริษัทเพื่อใช้ในโครงการเป็นการล่วงหน้า เนื่องจากได้รับเงินกู้ไม่เต็มวงเงิน ๖๔ ราย

ในระยะครึ่งปีหลัง จนกระทั่งถึงสิ้นปี ๒๕๒๒ ทางโครงการได้รับเงินกู้ที่เกษตรกรทำสัญญาเงิน ครบ ๖๔ ราย ๆ ละ ๖๕๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินกู้จำนวน ๔๔,๑๖๐,๐๐๐ บาท และเมื่อได้รับเงินกู้เต็มจำนวนแล้ว ทางบริษัทฯ จึงได้ลดส่วนที่บริษัทนำเงินมาใช้ในโครงการล่วงหน้า คงเหลือเพียง ๑๑,๕๖๑,๓๗๘.๒๔ บาท

ตารางที่ ๕.๒๔

เปรียบเทียบหนี้สินทั้งหมดและส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์ทั้งหมด

รายการ	๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๒	๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๒
สินทรัพย์ทั้งหมด	๓๔,๖๒๑,๒๔๕.๖๓	๔๗,๕๔๘,๑๖๒.๔๔
หนี้สินทั้งหมด	๒๑,๐๗๒,๔๓๘.๓๖	๔๗,๓๑๘,๐๘๔.๑๔
ส่วนของผู้ถือหุ้น	๑๓,๕๔๘,๘๐๗.๒๗	๒๓๐,๐๗๓.๓๐
หนี้สินทั้งหมดต่อสินทรัพย์รวม	.๕๕๖ ต่อ ๑	.๔๕๕ ต่อ ๑
ส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวม	.๔๔๔ ต่อ ๑	.๐๐๕ ต่อ ๑

ที่มา: รายงานการเงินฝ่ายบัญชี โครงการฟาร์มกำแพงเพชร

จากตารางที่ ๕.๒๔ เป็นการเปรียบเทียบหนี้สินทั้งหมดต่อสินทรัพย์ทั้งหมด และส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์ทั้งหมด สิ้นสุด ณ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๒ และ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๒ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๒ โครงการมีสินทรัพย์ทั้งหมด ๓๔,๖๒๑,๒๔๕.๖๓ บาท หนี้สินทั้งหมด ๒๑,๐๗๒,๔๓๘.๓๖ บาท ตามอัตราส่วนที่เปรียบเทียบแล้ว จะเห็นได้ว่า มีหนี้สินอยู่ .๕๕๖ บาท ขณะที่โครงการมีทรัพย์สินอยู่ ๑ บาท แสดงว่าทรัพย์สินทั้งหมดของโครงการเป็นส่วนของผู้ถือหุ้นถึง .๔๔๔ บาท และเป็นส่วนของผู้ถือหุ้น .๐๐๕ บาท

เมื่อพิจารณาตามรายงานการเงิน ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๒ โครงการมีสินทรัพย์ทั้งหมด ๔๗,๕๔๘,๑๖๒.๔๔ บาท หนี้สินทั้งหมด ๔๗,๓๑๘,๐๘๙.๑๔ บาท และส่วนของผู้ถือหุ้น ๒๓๐,๐๗๓.๓๐ บาท จากการเปรียบเทียบอัตราส่วน แสดงว่าหนี้สินมีเพิ่มมากขึ้นถึง .๙๙๕ บาท ขณะที่สินทรัพย์ ๑ บาท สาเหตุที่หนี้สินมีมากขึ้น เพราะทางโครงการได้รับเงินกู้ครบตามจำนวนสมาชิกของโครงการ ๖๔ ราย ในขณะที่ครึ่งปีแรกได้รับเงินกู้เพียง ๓๐ ราย และปี ๒๕๒๒ เป็นปีที่เริ่มมีการผลิต จึงมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการมาก ประกอบกับรายได้มีไม่ครบปี และปี ๒๕๒๒ นี้ยังไม่มี การชำระคืนเงินกู้ แต่จะเริ่มจ่ายชำระคืนในเครือ มกราคม ๒๕๒๓ ดังนั้น จากตารางนี้จึงแสดงถึง การเพิ่มขึ้นของหนี้สิน และการลดลงของส่วนของผู้ถือหุ้น

จากตารางที่ ๕.๓๐ นี้ ยอดรวมของหนี้สินทั้งหมดนั้น ส่วนหนึ่งเป็นหนี้สินที่เกษตรกรผู้เป็น สมาชิกของโครงการกู้ยืมมา ซึ่งเป็นทั้งเงินกู้ถาวร และเงินเบิกเกินบัญชี และได้โอนเข้าบัญชี โครงการ ๖๕๐,๐๐๐ บาทต่อราย ระยะเวลาของการกำหนดชำระคืนของเงินกู้ถาวรเป็นเวลา ๕ ปี ส่วนเงินเบิกเกินบัญชีครบกำหนดการชำระทุกหนึ่งปี และต่อสัญญาใหม่ทุกปี และในปีที่ ๕ ต้อง จ่ายชำระเงินกู้ทั้งหมด วิธีการจ่ายชำระเงินกู้ของสุกรขุนและสุกรพันธุ์ ดังต่อไปนี้ คือ

ก. เงินกู้ถาวรของสุกรขุน จำนวน ๓๐๕,๐๐๐ บาทต่อราย จะเริ่มจ่ายในเดือนที่ ๗ นับแต่วันที่รับเงินกู้ และจ่ายชำระทุก ๖ เดือน รวมเป็นจำนวนงวดที่ชำระ ๕ งวด ๆ ละ ๓๔,๐๐๐ บาท และชำระดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๒ ของระยะเวลา ๖ เดือนเช่นกัน

ข. เงินกู้ถาวรของสุกรพันธุ์ จำนวน ๓๐๕,๐๐๐ บาทต่อราย จะเริ่มจ่ายในเดือนที่ นับแต่วันที่รับเงินกู้ และจ่ายชำระทุก ๆ เดือนเป็นจำนวน ๕๔ งวด ๆ ละ ๕,๖๕๐ บาท หรือ ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๒ ของระยะเวลาที่ค้างชำระ กล่าวคือ งวดแรกเป็นดอกเบี้ยของระยะเวลา ๖ เดือน งวดต่อไปชำระดอกเบี้ยเดือนละครั้ง

ค. เงินเบิกเกินบัญชีของสุกรขุน จำนวน ๓๔๕,๐๐๐ บาทต่อราย เริ่มจ่ายชำระเมื่อนำ สุกรขุนที่เลี้ยงได้อายุประมาณ ๒๔ สัปดาห์ ออกจำหน่าย โดยชำระคืนตามวงเงินทั้งหมด และ เบิกเงินหมุนเวียนงวดใหม่เมื่อนำสุกรเข้าเลี้ยง ระยะเวลาที่เบิกเงินกู้จนกระทั่งถึงวันจ่ายชำระ จะไม่เกิน ๖ เดือน และชำระดอกเบี้ยทุกสิ้นเดือน

ง. เงินเบิกเกินบัญชีของสุกรพันธุ์ จำนวน ๓๔๕,๐๐๐ บาทต่อราย ระยะสัญญาเงิน เป็นเวลา ๑ ปี ชำระดอกเบี้ยทุกสิ้นเดือน อัตรา ๑๒% ในระหว่างที่ยังไม่ครบสัญญา จะไม่เบิกเงิน เกินกว่าวงเงินเบิกเกินบัญชีที่ได้ทำสัญญาไว้

ในการพิจารณาความสามารถของการชำระคืนเงินกู้ สำหรับปี ๒๕๒๒ นี้ ซึ่งเริ่มมีการ ผลิต จึงมีการจำหน่าย รวมทั้งมีค่าใช้จ่ายในการผลิตและการบริหารด้วย ดังนั้นอัตราส่วนที่นำมา พิจารณาจึงประกอบด้วย

ก. อัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อค่าขาย เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการผลิต ถ้ามีกำไรขั้นต้นน้อย แสดงว่าต้นทุนการผลิตสูง และรายได้จากผลผลิตต่ำ

ตารางที่ ๕.๓๐

แสดงอัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อค่าขาย

รายการ	มกราคม-มิถุนายน ๒๕๒๒		กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๒๒	
	สุกร	พีชไร้	สุกร	พีชไร้
ค่าขาย	๑๖๗,๓๔๑.๔๐	๒๓๓,๑๒๔.๔๔	๒,๗๔๑,๔๐๗.๘๐	๓๑๖,๕๘๕.๕๐
กำไรเบื้องต้น (ขาดทุน)	๒๕,๑๐๘.๗๑	(๑,๗๔๘,๔๔๖.๐๕)	๑,๘๐๘,๒๒๐.๘๒	(๑,๕๑๗,๓๑๑.๐๓)
กำไร(ขาดทุน)เบื้องต้นต่อค่าขาย	.๑๕/๑	-๗.๕๐/๑	.๖๔/๑	-๔.๗๔/๑

ที่มา: งบการเงินโครงการฟาร์มกำแพงเพชร

จากตารางที่ ๕.๓๐ การบริหารงานด้านสุกร ปรากฏว่ามีผลกำไรเบื้องต้น คือ เดือน มกราคมถึงมิถุนายน ๒๕๒๒ มีกำไรเบื้องต้นเป็น .๑๕ บาท ของยอดขาย ๑ บาท และมีกำไร เบื้องต้นเป็น .๖๔ บาท จากยอดขาย ๑ บาท ของระยะเดือนกรกฎาคมถึงธันวาคม ๒๕๒๒ สำหรับ อัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อยอดขายของระยะครึ่งปีหลัง มีอัตราที่ค่อนข้างสูง เนื่องจากในตอนสิ้นปี ได้กำหนดมูลค่าสินค้าคงคลังตามราคามาตรฐาน

สำหรับผลการดำเนินงานด้านพืชไร่ ปรากฏว่าระยะเดือนมกราคมถึงมิถุนายน ๒๕๒๒ มีขาดทุนเบื้องต้น ๗.๕๐ โดยมียอดขายเพียง ๑ บาท จากอัตราส่วนนี้แสดงว่าผลการเพาะปลูก ยังไม่ได้ผลดี ส่วนระยะเดือนกรกฎาคมถึงธันวาคม ๒๕๒๒ มีผลขาดทุนเบื้องต้น ๔.๗๔ บาท ในขณะที่มียอดขายเพียง ๑ บาท จากอัตราส่วนตลอดปี ๒๕๒๒ นี้ แสดงว่าโครงการฟาร์มกำแพงเพชร ยังเพาะปลูกไม่ได้ผล ทั้งนี้มีสาเหตุที่สำคัญจากน้ำท่วมแปลงเพาะปลูก เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นที่ลุ่ม จึงได้เกิดน้ำท่วมอยู่เสมอ ดังนั้น จึงควรหาวิธีป้องกัน ให้น้ำท่วมน้อยกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อที่จะลงทุนการเพาะปลูกต่อไปโดยมีการขาดทุนน้อยที่สุด วิธีการป้องกันวิธีหนึ่งที่ทางโครงการอาจจะพิจารณานำมาใช้ คือการขุดคูหรือคลองรอบ ๆ โครงการ แต่ต้องดูว่าค่าใช้จ่ายมากกว่าที่จะลงทุนหรือไม่

ข. อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถของการดำเนินงานธุรกิจ ภายหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รวมทั้งหักดอกเบี้ยจ่ายแล้ว

ตารางที่ ๕.๓๑

แสดงอัตราส่วนกำไรสุทธิหลังหักดอกเบี้ยจ่ายต่อค่าขาย

รายการ	มกราคม-มิถุนายน ๒๕๒๒		กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๒๒	
	สุกร	พืชไร่	สุกร	พืชไร่
ค่าขาย	๑๖๗,๓๙๑.๕๐	๒๓๓,๑๒๕.๕๔	๒,๗๙๑,๙๐๗.๘๐	๓๑๖,๕๘๕.๕๐
กำไร (ขาดทุน) สุทธิหลังหักดอกเบี้ยจ่าย	(๔๔๔,๖๕๖.๙๑)	(๕,๖๙๑,๒๙๑.๗๔)	(๑๗๕,๙๔๔.๓๒)	(๔,๐๐๙,๓๖๑.๙๗)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อค่าขาย	-๒.๗๑/๑	-๒๔.๔/๑	-.๐๖/๑	-๑๔.๘๒/๑

ที่มา: งบการเงินโครงการฟาร์มกำแพงเพชร

จากการคำนวณในตารางที่ ๕.๓๑ แสดงว่าโครงการประสบผลขาดทุนทั้งด้านสุกรและพืชไร่ แต่ด้านสุกรขาดทุนน้อยลง คือขาดทุน .๐๖ บาท โดยมีค่าขาย ๑ บาท ในระยะเดือนกรกฎาคมถึงธันวาคม ๒๕๒๒ ในขณะที่ต้นปีขาดทุนถึง ๒.๗๑ บาท สำหรับด้านพืชไร่นั้น ระยะเดือนมกราคม

ถึงมิถุนายน ๒๕๒๒ ขาดทุนถึง ๒๔.๔ บาท จากยอดขายเพียง ๑ บาท และระยะเวลาเดือนกรกฎาคม ถึงธันวาคม ๒๕๒๒ มีผลขาดทุนสุทธิ ๑๕.๘๒ บาท ขณะที่มียอดขาย ๑ บาท สาเหตุที่โครงการมีการขาดทุนมากเนื่องจากทางโครงการต้องจ่ายชำระค่าบริการวิชาการให้บริษัท Doane ปีละไม่ต่ำกว่า ๒ ล้านบาท และยังมีดอกเบี้ยจ่ายอีกส่วนหนึ่ง จึงทำให้ผลการดำเนินงานขาดทุนมากขึ้น

ค. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย ได้จากการนำกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย หักด้วยดอกเบี้ยจ่าย อัตราส่วนนี้โดยปกติจะทำให้ทราบว่า กิจการมีกำไรที่จะจ่ายดอกเบี้ยได้กี่เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ ๔.๓๒

แสดงอัตราส่วนกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ต่อดอกเบี้ยจ่าย

รายการ	มกราคม-มิถุนายน ๒๕๒๒		กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๒๒	
	สุกร	พืชไร่	สุกร	พืชไร่
กำไร(ขาดทุน)สุทธิก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย	(๑๖๒,๐๑๐.๘๖)	(๓,๘๙๐,๖๘๕.๙๒)	๑,๔๗๒,๐๔๗.๗๒	(๓,๓๐๔,๘๔๙.๕๑)
ดอกเบี้ยจ่าย	๒๙๒,๖๙๖.๐๕	๑,๘๐๐,๖๐๕.๘๒	๑,๖๔๘,๐๔๒.๐๔	๑,๗๐๔,๕๑๒.๕๖
กำไร(ขาดทุน)สุทธิก่อนหักดอกเบี้ย ต่อดอกเบี้ย	-๐.๕๕/๑	-๒.๑๖/๑	.๘๙/๑	-๑.๙๔/๑

ที่มา: งบการเงินโครงการฟาร์มกำแพงเพชร

จากอัตราส่วนที่แสดงในตารางที่ ๔.๓๒ ปรากฏว่ากิจการยังอยู่ในระยะขาดทุน ทั้งด้านสุกรและด้านพืชไร่ คือระยะเดือนมกราคมถึงมิถุนายน โครงการด้านสุกรขาดทุน .๕๕ บาท แต่มีดอกเบี้ยที่ต้องชำระอีก ๑ บาท แสดงว่าโครงการจะมีขาดทุนสุทธิเพิ่มอีก ๑ บาท จากดอกเบี้ยที่ต้องจ่าย แต่ในเดือนกรกฎาคมถึงธันวาคม มียอดกำไร .๘๙ บาท แต่มีดอกเบี้ยที่ต้องชำระ ๑ บาท ดังนั้นแสดงว่ากำไรนี้ยังไม่พอชำระค่าดอกเบี้ยสำหรับกิจการสุกรในปี ๒๕๒๓ คิดว่ากิจการสุกรจะดีขึ้นเป็นลำดับ สังเกตได้จากอัตราส่วนที่ดีขึ้นเป็นลำดับ และโดยเฉพาะในปี ๒๕๒๓ มีการผลิตสุกรเต็มปี ยอดจำหน่ายสุกรจะมากขึ้น และผลกำไรทั้งหมดจะมากพอที่จะชำระดอกเบี้ยได้

อัตราส่วนด้านพืชไร่ในตารางที่ ๕.๓๒ แสดงว่าโครงการมีผลขาดทุน ๒.๑๖ บาท ขณะที่
 ผลิตอกเบียร์ต้องจ่ายอีก ๑ บาท ในระยะครึ่งปีแรก และครึ่งปีหลัง โครงการก็มีผลขาดทุน ๑.๙๔
 บาท ซึ่งน้อยกว่างวดแรก แต่ทางโครงการมีภาระที่ต้องจ่ายดอกเบียร์อีก ๑ บาท จึงเห็นได้ว่า
 ทางโครงการฟาร์มกำแพงเพชรยังไม่ประสบความสำเร็จด้านพืชไร่

รายได้และค่าใช้จ่ายของสมาชิกในโครงการ

ในที่นี้จะขอกล่าวเฉพาะรายได้และค่าใช้จ่ายของเกษตรกรที่เกิดขึ้นภายหลังจากการได้
 ร่วมเป็นสมาชิกของโครงการ ส่วนกรณีก่อนจะเข้ามาร่วมโครงการ จะกล่าวในบทต่อไป การ
 พิจารณาจะแยกเป็นสุกรพันธุ์ และสุกรขุน

สำหรับสุกรพันธุ์ เริ่มเลี้ยงสุกรในราวเดือนมีนาคม ๒๕๒๒ ๒ ราย และเริ่มเลี้ยงต่อมา
 เป็นลำดับ จากการจัดบันทึกรายได้ของเกษตรกรรวม ๔๐ ราย ตั้งแต่เริ่มเลี้ยง ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม
 ปรากฏว่ามีรายได้รวม ๑๘๕,๐๘๒ บาท โดยเริ่มรับรายได้เดือนกรกฎาคม ๒๕๒๒ ถึงมีนาคม ๒๕๒๓
 รวมประมาณ ๘ เดือน เนื่องจากเกษตรกรแต่ละรายรับรายได้ชั้นเป็นผลตอบแทนจำนวนไม่เท่ากัน
 และจำนวนครั้งไม่เท่ากัน ซึ่งเดือนหนึ่งเฉลี่ยแล้วปรากฏว่ามีรายได้ประมาณ ๑,๒๐๐ บาท ถึง
 ๒,๒๐๐ บาท เนื่องจากสุกรอาจจะยังไม่เต็มโรงเรือน และเกษตรกรยังมีความชำนาญในการเลี้ยง
 เพื่อผลิตลูกสุกรไม่พอ สำหรับระยะแรกที่ร่วมโครงการจะยังไม่มียาได้อื่น ๆ จึงแสดงเฉพาะ
 รายได้ที่รับจากโครงการ ส่วนค่าใช้จ่ายจากการสอบถามเกษตรกรปรากฏว่าประมาณ ๔๕๐-๒,๕๐๐
 บาท

ตารางที่ ๕.๓๓

เปรียบเทียบรายได้และค่าใช้จ่ายในปีแรกของโครงการ

มีนาคม ๒๕๒๒ ถึง มีนาคม ๒๕๒๓

รายได้ เฉลี่ยต่อเดือน ^๑	๑,๗๐๐ บาท
ค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว เฉลี่ยต่อเดือน ^๒	<u>๑,๗๒๕</u> บาท
เงินขาดมือ	<u>๒๕</u> บาท

ที่มา: ๑ จากการจัดบันทึก ณ โครงการฟาร์มกำแพงเพชร

๒ จากการสอบถามจากสมาชิกของโครงการฟาร์มกำแพงเพชร

โดยความเป็นจริง ปรากฏว่า ในระยะที่เกษตรกรเริ่มเข้าโครงการ ทางโครงการได้ให้เกษตรกรเบิกเงินยืมตรงล่วงหน้า ไว้เป็นค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว เป็น ค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้า ค่ายารักษาโรค ค่าเล่าเรียนบุตร ทุกราย ประมาณเดือนละ ๕๐๐ บาท และเมื่อมีผลตอบแทนจากการเลี้ยงสุกร จึงแบ่งจ่ายคืนบางส่วนให้โครงการจนกว่าจะหมด